

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, elok. 15 - Wed. Aug. 15, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 32

45 cents

FinnFest suomalaisuuden ja Suomi Collegen juhlaa

Michiganin Hancock on kiel-
tämättä suomalaiskaupunki
ja heinäkuun viimeisenä vii-
konloppuna se oli sitä vieläkin
tuntuvammin, sillä silloin yli
5,000 ihmisen joukko täytti
kaupungin juhliakseen suo-
malaisuutta ja kaupungissa
toimivaa Suomi Collgea.

Kysymyksessä oli kan-
sallinen FinnFest -juhla, mitä
vietettiin nyt kahdeksatta ker-
taa ja toistamiseen Suomi
Collegen mäkisellä kampuk-
sella.

FinnFest '90:n puheen-
johtaja Anne Jalkanen Mille-
rin mukaan juhlijoita oli saa-
punut 42 eri osavaltiota, Kan-
adasta ja Suomesta ja muu-
tama yksittäinen muilta maa-
pallon kolkilta.

Sää suosi juhlijoita, ehkä
hieman liiankin aurinkoisena
ja suopeana. Yleensä tänä
päivänä "Juu Piissä" (Upper Penin-
sula) on totuttu raikkaam-
paan, ei-kosteaan ilmaan. Lie-
nevätkö nuo ensi vuoden Finn-
Fest -isännät Floridan läm-
möstä tuoneet kostean sään
mukanaan...

Nelipäiväiset juhlat olivat
ohjelmantäyteiset aamusta il-
taan. Varmasti jokainen löysi
mieleistään katseltavaa ja
kuunneltavaa.

Bussikuljetus toimi erin-
omaisesti ja ohjelmat oli jär-

jestetty siten, että saattoi hy-
vinkin viettää koko päivän tai
joko aamu- tai iltapäivän yh-
dessä rakennuksessa luen-
tosarjaa seuraten.

Valinta oli runsas, monia
suututti, kun ei millään voi olla
useammassa kuin yhdessä
paikassa kerrallaan.

Tampereen yliopistosta vir-
kavapaalla olleet professorit
Päivikki ja Matti Suojanen
esitelmöivät vanhoista suoma-
laisista parannusrituaaleista
sekä tämän päivän spirituaali-
sista parannuskeinoista.

Antropologiaan ja suomen-
kieleen perehtyneet Suojaset
luentoivat myös suomen-
kielestä ja suomalaisista tie-
donvälittäjän roolissa.

Suomi-Seuran puheen-
johtaja ja Aamulehden pää-
toimittaja Pertti Pesonen on
tullut tutuksi useille fes-
tiivaalivieraille. Tavan mukaan
hän puhuu sekä Suomi-Seu-
ran toiminnasta että Suomen
nykypäivän politiikasta.

Toinen vakituinen Suomes-
ta saapuva FinnFest-matkaa-
ja on teatterineuvos Ritva
Heikkilä, joka tällä kerralla
esitelmöi Minna Canthista, jo-
ka eli 100 vuotta aikaansa
edellä.

Heikkilä tuntee aiheensa,
onhan hän toimittanut Can-
thin teoksia ja kirjeenvaihtoa

koskevan kaksikielisen (su-
omi ja englanti) kirjankin.

Canth taisteli tasaver-

taisuuksien puolesta ja oli
taipumaton vaatimuksissaan.
Hän ei hyväksynyt kaksinais-
moralismia. Hän oli myös luon-
nonläheinen, hänen mieles-
tään ihmisten tulisi elää pa-
remmassa sopusoinnussa luon-
non kanssa.

Jo vuonna 1887 Minna
Canth sai kutsun osallistua
Yhdysvalloissa pidettyyn kan-
sainväliseen naisten konfe-
renssiin.

"Minna Canthia on edelleen-
kin haasteenamme," Heikkilä
sanoi luentonsa päätteeksi.

Vuosien 1939-40 talvisota
oli läheinen asia monille, jotka
olivat itse joko taistelleet so-
takentillä tai jotka olivat jou-
tuneet jättämään kotikumpun-
sa sodan sytyttyä.

Leo Vuosalo, joka opettaa
valtiotieteitä Vista Collegessa
Berkeley, Kaliforniassa, esit-
elmöi aiheesta henkilökohtais-
ten kokemustensa värittämä-
nä.

Hancockin pääkadun var-
rella sijaitsevassa elokuva-
teatterissa esitettiin juhlien
aikana myös nuoren suoma-
laisohjaaja Pertti Parikan vii-
me vuonna valmistunut elo-
kuva "Talvisota".

Elokuva perustuu kirjailija
Antti Tuurin kuvaukseen ja
koetti päästä viime vuonna
kilpailemaan ulkomaisten ku-
vien Oscar-ehdokkuudesta,
mutta tuloksetta.

Elokuvaa katsellessa ei voi-

nut olla huomaamatta, miten
huonosti englanninkielinen
tekstityspuoli oli jälleen ker-
ran hoidettu suomalaisessa
elokuvassa. Samalla tuli myös
miettiä, miten paljon pal-
jasjalkaiselta amerikkalaisel-
tä jää ymmärtämättä, ellei
satu tuntemaan Suomen his-
torian yksityiskohtia.

Työn tärkeyttä ja roolia a-
merikansuomalaisessa kir-
jallisuudessa tarkasteltiin
mainelaisen kirjailija Rebecca
Cummingsin johdolla.

Koska FinnFestin yhteydes-
sä huomioitiin myös Suomi
Synodin 100-vuotista toimin-
taa, useat luennot käsittelivät
kirkon roolia sekä Yhdys-
valloissa että Suomessa.

Wisconsinin yliopiston kan-
santieteilijän James Learyn
johdolla keskusteltiin huumo-
rista sekä suomalaishaalien
musiikista.

Monien muitten luento-
välityksellä perehdyttiin tai-
teeseen, arkkitehtuuriin, mu-
siikkiin ja muihin amerikan-
suomalaisten elämää kosket-
televiin aiheisiin.

Tänä vuonna sekä pikkulap-
set että nuoriso olivat saaneet
omat tilat käyttöönsä. Lasten
huoneeseen vanhemmat sai-
vat jättää pienimpänsä satutä-
tien luotettavaan hoivaan tu-
tustuessaan juhlien muuhun
tarjontaan.

jatkuu sivulla 3

Raivaajan lukijoille kirjoituksistaan tuttu Harry Siitonen Kaliforniasta lukemassa
katkelmaa Eino Fribergin Kalevala-käännöksestä.

Suomi Collegen uusi Heritage Center.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

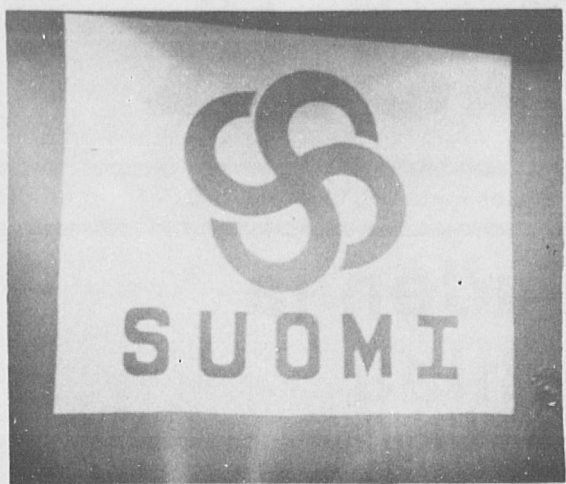
RAIVA AJA

pages 8-10

- Reflections of a FinnFest USA fan
- Leo Vuosalo looks at 50 years of 'Finlandization'
- Special issue planned to honor former carriers & wrappers
- Lloyd Hannula elected to FinnFest USA board

Sisäsivuilla:

- Connecticut ja New York City sivu 4
- Kalifornian kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Minne menet FinnFest?

Heinäkuun lopulla vietetty kahdeksas kansallinen FinnFest-juhla tuntui olleen jymymenestys kaikin puolin. Merkit viittaavat myös siihen, että juhlilla on vankka kannattajajoukko ja että juhlat jatkuvat tulevaisuudessakin.

Tämänvuotiset FinnFestit olivat myös melkoisesti vain Suomi Collegien omaa juhlaa, missä festivaalivieraat jäivät taka-alalle. Näin kävi juhlaillallisilla, joilla kanadalainen liikemies Peter Nygård sai vapaat ohjekset käsiinsä lahjoitettuaan \$50,000 Suomi Collegelle.

Illallisluipista jopa \$30 maksaneet vieraat saivat istua ja ihmetellä, kun heidän kustannuksellaan vietettiin Nygårdien perhejuhlaa. Syy, miksi näin tapahtui, oli ilmeinen: RAHA PUHUI.

FinnFest USA:n johtokunnalla on vastuu huolehtia siitä, että FinnFestit pysyvät kaikkien amerikkansuomalaisten yhteisenä juhla. Ei ole oikein, että yksityinen henkilö voi ostaa parhaan palan FinnFest aikaa näyttääkseen muille, miten hyvin hänellä pyyhkii.

Se, että Suomi College rikastui kansallisen FinnFestin kustannuksella, on väärin. Juhlien pyrkimyksenä ei ole rikastuttaa kenenkään pankkitiliä (ei edes suomalaisen collegen), tarkoituksena on rikastuttaa osanottajia suomalaisella kulttuurilla.

Anne Jalkanen Miller:

Ihmisten tapaaminen tärkeintä

FinnFest '90:n puheenjohtaja Anne Jalkanen Miller kertoi 3,300 ihmisen ilmoittautuneen juhlille kaksi viikkoa ennen niitten alkamista.

"Suurin osa heistä asuu etäällä Hancockista. Kokemuksemme aikaisemmilta vuosilta ennustaa lukumäärän saatavan hyvinkin kaksinkertaisuutta lähiseudun päivittäisten osanottajien myötä," Miller kertoi lauantaiamuna, juhlien keskivaiheissa.

Koska Hancockin FinnFestien juhlallisuuksien olivat jatkuneet melko laajalle alueelle, aina ei osannut arvata, että paikalla olisi ollut 5,000-päinen juhlijajoukko.

Millerillä oli apunaan 17 erillisen alakomitean puheenjohtajat, joitten kanssa hän sanoi olleensa tiiviissä yhteistyössä ennen juhlien varsinasta alkamista. Nyt he huolehtivat itse omien komiteoitensa toiminnasta kääntäen Millerin puoleen vain suurempia päätöksiä tehtäessä tai isoja ongelmia ratkottaessa.

"Tietenkin joitain ongelmia aina sattuu," Miller kommentoi. "Mutta osa ongelmista ratkeaa itsestään, joten en koskaan edes kuule niistä," hän jatkoi.

Puhuessaan osanottajien kanssa Miller kertoi saaneensa erittäin positiivisen kuvan. "Ihmiset tuntuvat olevan tyytyväisiä," hän totesi.

"Viimeksi 1985 ihmisillä tuntui olleen vaikeuksia valita ohjelmistosta. Nyt he näyttävät ymmärtävän, että meillä on oltava runsas valikoima, jotta jokainen löytää omansa. Luennot ovat olleet täysinäisiä," Miller kertoi.

Avajaisiin oli saapunut noin 2,300 juhluvieraista. Perjantai-illaisille Suomi-Synodin 100-vuotisillallisille oli myös saapunut väkeä salintäydeltä.

"Tilanahtauden vuoksi olisi ehkä ollut parempi, jos meillä olisi ollut lyhyempi ohjelma," hän kommentoi.

Perjantai-illan "Miljoonasateen" rock-konsertti oli myös vetänyt yli 1000-lukuisen joukon Houghton County Areenan tiloihin.

Tanssit kuten myös edellä-

mainittu rock-konsertti ovat Millerin mukaan tilaisuuksia, joitten osanottajamäärä on lähes mahdotonta arvata etukäteen. "Suurin osa lipuista myydään kuitenkin ovella," hän totesi.

Suomi Collegien presidentti Ralph Jalkanen, Millerin isä, osallistui FinnFest '90:n suunnitteluun melko aktiivisesti alkuvaiheissa.

"Puolisen vuotta sitten hän näki suunnitelmien etenevän hyvässä tahdissa ja luopui aktiivisesta roolistaan," Miller kertoi. Mutta se ei suinkaan tarkoittanut sivuun jäämistä, hän oli edelleen tarkasti perillä toiminnasta.

Vajaata viikkoa ennen FinnFest '90 juhlaa Jalkanen joutui ohitusleikkaukseen, ja oli vielä sairaalassa juhlien avajaispäivänä. Toipuminen sujui kuitenkin yllättävän tahtiin ja hän pääsi kotiin viikon päästä leikkauksesta.

"Tietysti olemme kaikki pahoillamme, että isäni ei päässyt mukaan juhlille, koska hän on kuitenkin niitten keskeinen henkilö," Miller totesi surullisena.

Miller kertoi isänsä osallistuneen perjantai-illan Suomi Synod juhlaillaisiin, ja oli perjantaina ja lauantaina kuunnellut myös joitain luentoja ja oli nyt kotona keräämässä voimia illan juhlaillaisiensa varten.

"Tiedän isäni voivan hyvin,

Ann Jalkanen Millerille suomalaisuus antaa voimaa.

koska hän esitti minulle tuhansia kysymyksiä," hän lisäsi naurahtuen.

Perheenjäsenet tietenkin elivät jännityksessä, koska eivät halunneet Jalkanen rasittuvan liiallisen innostuksensa seurauksena.

Miller kertoi Suomi Collegien saaneen FinnFest '90 järjestelyoikeudet neljä vuotta sitten. Itse hän on ollut collegen palveluksessa kaksi ja puoli vuotta. Monet luennot oli silloin jo hahmotettu, joskaan ei täysin lukkoonlyötyinä.

Formaatti oli myös jo valmiina, koska juhlat suunniteltiin Suomi Collegessa vuonna 1985 pidetyn FinnFestin malliin.

Millerin ensimmäisenä tehtävänä oli luona kokonaiskuva: miten suunnitella kaikki erilliset tapahtumat ja miten toteuttaa ne.

Intensiivisesti työtä on tehty 18 kuukauden ajan. Sen jälkeen yhä useampi vapaaehtoinen työläinen on ryhtynyt paiskimaan työtä yhteisen juhlan hyväksi.

Menneen vuoden syyskuusta lähtien yli 3,000 vapaaehtoistyöntunneita on kulu- nut juhlien järjestelyihin. Juhlaviikonlopulla 250 vapaaehtoistyöläistä uhrasi aikansa juhlien onnistumiseksi.

"Alussa epäilin, että emme voi ottaa tehtäväksemme näin suurten juhlien järjestämistä," Miller kommentoi. "En uskonut, että meillä on tarvittavat tilat. Juhlat olivat kuitenkin onnistuneet 1985, joten uskoin meidänkin onnistuvan."

jatkuu sivulla 5

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$5,627.24

John R. Edwardsin muistolle
Bertha Jarest, Fitchburg, MA \$10.00

Vanhempiensa
Matilda A. ja Ivar G. Hallforsin muistolle
Helen E. Hallfors, Baltimore, MD \$25.00

Kiitos lahjoittajille

Heinäkuun 3. p:n 1990 lahjoituslistalle oli päässyt painovierhapahtolainen Laura Martilla Nivan lahjoituksen yhteydessä. Lahjoitus korjatussa muodossa:

Äitinsä Aino Raita Rauman ja
poikansa Robert Martillan muistolle
Laura Martilla Niva, Worcester, MA \$10.00

Nimipäivät

Elokuun 23 p., Varma, Signe
Elokuun 24 p., Perttu
Elokuun 25 p., Loviisa
Elokuun 26 p., Ilma, Ilmi,
Ilmatar
Elokuun 27 p., Vilja, Rauli
Elokuun 28 p., Tauno
Elokuun 29 p., Iina, Iina,
Inari

FINNFEST ... jatkoa etusivulta

Suomen ykkös rockbändin "Miljoonasateen" perjantai-iltaisen konsertti houkutteli niin nuoria kuin vanhojakin lyömään tahtia ja tanssimaan esiintymislavan edustalla.

Tuskinpa yksikään FinnFest olisi täydellinen ilman Toria. Sieltä löytyy tuliaiset, pikkusytävät, kirjat, levyt, kasetit ja kaikki mahdollinen - ja joskus mahdotonkin - suomalaisuuteen liittyvä tavara.

Mukavana yllätyksenä oli vapaasti juotavana ollut kahvi paikassa kuin paikassa. Ensimmäinen kahvipannu löytyi jo lentokentältä. Valittavasti kahvin laatu laski huomattavasti perjantain jälkeen. Lauantaina sitä ei juuri voinut enää kahviksi kutsua, pareminkin kahvilla höystetyksi vedeksi. Sunnuntaina se oli väritään niin vaaleaa, että kahvin kanssa sillä ei ollut enää mitään yhteistä.

Monien mielestä yksi juhlien kohokohta oli kanadalaisen naisten vaatetusfirman Nygård Internationalin muotinäytös, minkä firman omistaja ja perustaja Peter Nygård oli organisoinut vanhempiensa 50-vuotishääpäivän kunniaksi.

Nygård oli FinnFestin päärahoittaja ja lahjoitti myös \$50,000 sekin Suomi Collegelle lauantaisen juhlaillallisen yhteydessä.

Yksi ja toinen pääsymaksun maksanut juhluvieras tuntui ihmettelevän, miksi heidän kustannuksellaan juhlittiin Eeli ja Hilikka Nygårdin 50-vuotishääjuhlaa FinnFestin juhlaillallisilla.

Juontajana ja juhlapuhujana toimineen Nygårdin puheessa ei ollut päättä eikä hantää. Välillä hän puhui suomalaisten alemmuuskomplekseista, välillä Stalinin tuhotöistä, välillä hän ihmetteli, miksei Suomi Collegessa opeteta suomenkieltä. Loputtomalta tuntuneen puheensa päätteeksi hän erehtyi kertomaan vielä paikkaan täysin sopimatoman vitsin.

Suomi Collegen presidentti Ralph Jalkanen, joka oli juuri päässyt sairaalasta ohistuleikkauksesta astui myös jatkuu sivulla 11

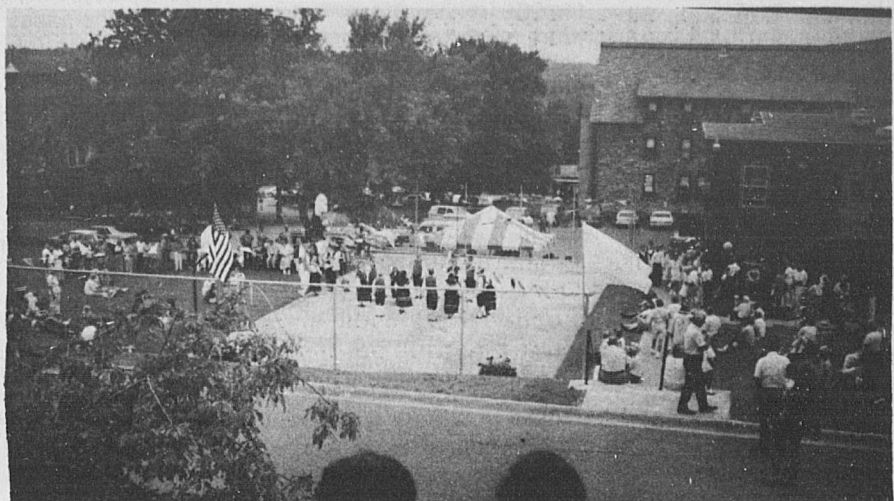
Merja Laukontaus-Soria esiintyi sekä Folkfestivaalilla että päättäjäistilaisuudessa.

Suomen New Yorkin pääkonsuli Garth Castrénille (vas.) Hancockin FinnFest oli hänen ensimmäisensä. Kuvassa Castrén Suomi Collegen edistysviraston varapresidentti John F. Goltermannin seurassa. (Ylhäällä)

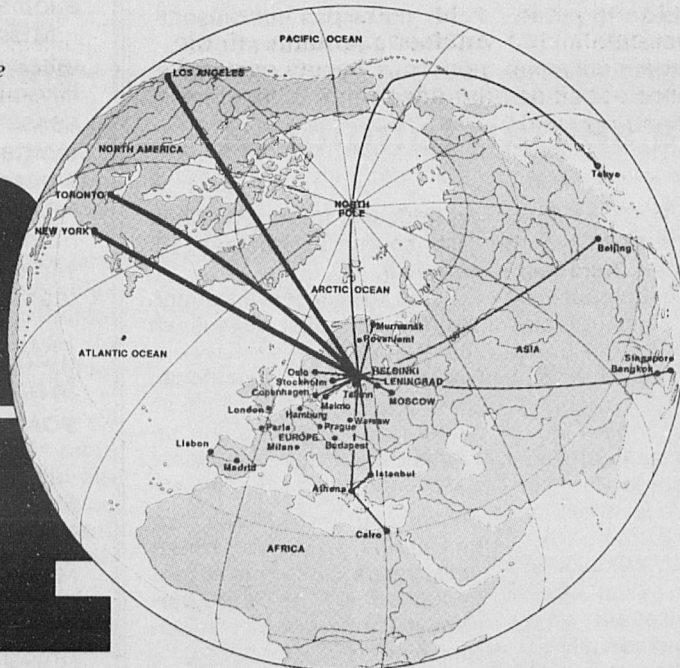
Suomi-Seuran puheenjohtaja Pertti Pesonen, Suomi Collegen arkistinhoitaja Olaf Rankinen, Tampereen hiippakunnan piispa Paavo Kortekangas ja pastori Walter Kukkonen Heritage Center'n avajaisissa. (ylh. oik.)

Kansantanshuetukset jatkuivat aamusta iltaan. (Alh. oik.)

FINNAIR makes Scandinavia more accessible just when you want it:

FOR SALE

Finnair is pleased to announce that it now costs less to see more of the world. Thanks to the new "fair fares" from Finnair. Compare countries. Compare cultures. And cut costs. Of course, with fares this low there are restrictions. Fares are each way based on roundtrip from New York and Los Angeles economy purchases. Purchase and travel restrictions vary by destination. Fares may not be available on all flights and are subject to government approval and change without notice. Varying effective dates, blackout dates, advance purchase dates, and min/max stay requirements apply. Seats are limited and some fares are non-refundable.

Destination	New York	Los Angeles	Effective Dates
Helsinki	\$364⁰⁰	\$439⁰⁰	01 SEPT-31 OCT
Stockholm	\$359⁰⁰	\$459⁰⁰	01 OCT-31 OCT
Copenhagen	\$339⁰⁰	\$439⁰⁰	01 OCT-31 OCT
Oslo	\$339⁰⁰	\$439⁰⁰	01 OCT-31 OCT

For reservations and information, call your travel agent or Finnair, 800-950-5000, in New York, 212-889-7070.

FINNAIR
Uncommon Concern for the Individual

Marjatta Rasi johtamaan YK:n Kuwaitin komiteaa

Suomen Yhdistyneiden Kansakuntien Suomen edustaja, suurlähettiläs Marjatta Rasi on valittu puheenjohtajaksi komiteaan, joka valvoo turvallisuusneuvoston Irakin ja Kuwaitin tilannetta koskevan päätöslauselman noudattamista.

Komiteaan valittiin lisäksi kaksi varapuheenjohtajaa, toinen Kanadasta ja toinen Kolumbiasta. Komitean jäseninä ovat turvallisuusneuvoston 15 jäsenmaan edustajat. Sihteeristöä toimii neuvoston oma sihteeristö.

YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi viime torstaina yksimielisesti äänin 15-0-0 kolmannen Irakin hyökkäystä koskevan päätöslauselman. Turvallisuusneuvoston kokoukseen kuului Kuwaitin pyynnöstä sen jälkeen, kun Irak keskiviikkona 8. elokuuta julisti, että Kuwaitin liittäminen Irakiin on "kokonaisvaltainen ja lopullinen".

Suomen äänestyssektin antanut Marjatta Rasi sanoi kansainvälisen yhteisön järkyttyneen Irakin miehitystä Kuwaitin. Viitaten turvallisuusneuvoston aiempiin päätöslauselmiin asiasta, hän sanoi kansainvälisen yhteisön antaneen "selkeän ja perustellun viestin Irakille".

"Me olemme pahoillamme siitä, että tämä viesti ei synnyttänyt vastuuntuntoista ja vakavaa reaktiota," Rasi jatkoi. "Vakavien vetäytymisyritysten ja tilanteen normalisoinnin sijasta Irak on valinnut ekspansion."

Toisen valtion alueen valloittaminen rikkoo yhtä kansainvälisen lain lujinta perusperiaatetta, Rasi totesi.

"Suomi ei pidä Kuwaitin liittämistä Irakiin pätevänä, ja on juuri yhdessä muiden turvallisuusneuvoston jäsenten kanssa vedonnut kaikkia olemaan tunnustamatta sitä."

Rasi sanoi Suomen toteavan tyytyväisyydellä, että arabimaat pyrkivät kaikin keinoin lievittämään vaarallista tilannetta.

"Me pyydämme jälleen Irakin ja kaikkia muita osallisia harjoittamaan erityistä varovaisuutta, jotta jännitys ei kiristyisi ja tilanne laajentuisi," Rasi sanoi.

"Irakin miehitys Kuwaitissa on saatava päättyään. Olisi anteeksiantamatonta toistaa historian virheitä aikana, jolloin maailman kehitys antaa mahdollisuuden työskennellä kohti parempaa tulevaisuutta," Rasi päätti lausuntonsa.

Ydinjätensäiliöt räjähdysvaarassa

WASHINGTON - Washingtonin osavaltiossa sijaitsevan Hanfordin ydinasetehtaan ydinjätensäiliöt ovat suuremman vaarassa räjähtää kuin tehdas myöntää, arvioi hallituksen nimittämä tutkijalautakunta.

- Hanfordin säiliöt aiheuttavat vakavan tilanteen, ellei suorastaan välitöntä vaaraa, sanoo energiaministeriön neuvoo-antava ydinturvallisuuskomitea senaatin äskettäin julkaisemassa kirjeessä energiaministeri James Watkinsille.

Komitean kirje asettaa kyseenalaiseksi aiemmat arviot, joissa vähäteltiin räjähdysvaaraa.

Hanfordin yhdeksän ydin-

reaktoria ovat yli 40 vuoden plutoniumin valmistuksen yhteydessä tuottaneet miljoonia litroja erittäin radioaktiivista ydinlietettä, jota säilytetään 177 maanalaisessa säiliössä. Tehdas sijaitsee yli 900 neliömailin suljetulla aavikkoalueella Washingtonin osavaltion lounaisosassa.

Virkailijat varoittivat maaliskuussa, että yhä suuremmat vetymäärät tai muut mahdolliset kemialliset reaktiot saattavat laukaista räjähdysvoimaa. Yhden säiliön räjähdysvoima vastaa 36 tonnia dynamiittia.

Säiliön määräaikaishuudutus veden tai ilman avulla jouduttiin maaliskuussa 1989 keskeyttämään, koska asian- tuntijat uskovat hapen lisäävän räjähdysvaaraa.

Suomalaiskiekkoilijoista tarkat ääntämisohjeet

Suomalaiset jääkiekkoilijat esitellään tarkasti Hyvän tahdon kisojen käsiohjelmassa. Mukaan on liitetty jopa ääntämisohjeet oudoilta kuulosovittavien pelaajien nimistä.

Maalivahti Sakari Lindforsin nimen käsiohjelma kehottaa ääntämään lynd-force. Kakkosmaalivahti Ari-Pekka Siekinen äännetään see-ek-key-nen. Mikko Haapakosken nimi kuuluu amerikkalaisittain ha-pah-kaw-skee.

Hyökkääjä Vesa Viitakosken nimi kuuluu we-tah-coos-key. Kari Jalonen on yah-low-nen. Jari Pulliainen on saanut hauskan ääntämisohjeen: pull-ee-ay-nen. Samoin HIFK-hyökkääjä Pekka Tuomisto: taw-mis-taw

Aura seuran toimintaa

VOLUNTOWN, CT - Kuluva kesä on ollut erittäin työ- ja toimintatäyteinen Aura seurassa. Kesän viikonloput eivät meinaa riittää kaikkiin tapahtumiin. Kana-barbeque onnistui hyvin ja kansa oli tilaisuuteen tyytyväinen kaikinpuolin.

Tanssit ovat tuoneet väkeä paikalle sekä maalta että kaupungista. Kesä- ja viikonloppuasukkaat tulevat mielellään rentoutumaan Aura haalille.

Elok. 6. päivän kokouksessa seura jäsenet saivat nauttia "pot-luck" illallisesta ennen virallisen kokouksen alkua.

Seuraava edesottamus tulee olemaan ohjelmallinen illanvietto lauantaina 18. elokuuta, jolloin musiikista huolehtii Finn Rhythm orkesteri Long Islandista, Aatos Autio laulusolistinaan. Pitkästä aikaa laulavat Aatos ja Hannu Mäkipuro yhdessä, miesten lauluryhmä esiintyy viihdemusiikin merkeissä ja Ellen Majonen mahdollisesti saadaan mukaan ilahduttamaan meitä hienolla laulutaiteellaan.

Paljon muutakin hauskaa

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

on tiedossa, joten tervetuloa Aura seuran viihdeiltaan 18. elokuuta.

Viime kokouksessa saimme seuran jäseneksi paikallisen nuoren miehen Ryan Leseen.

Syyskuun 1. päivä on kesän lopettajaistanssiaiset, joissa soittaa Bert Strömholmin orkesteri. Silloin kaikki mukaan!

Jäseniä pyydetään huomiomaan seuraava kokous, joka on tiistaina, 4. syyskuuta. Sen yhteydessä on seuran tavanmukainen kukka- ja puutarhanäyttely monine kasvimaan tuotteineen.

Kunhan näinkin pitkälle syksyyn on eletty, on luonnon kellossa jo toinen ääni. Rusk-aika on edessä, koulut alkaneet ja Aura seuran toiminta hiljenee, mutta ei aivan vielä asetu talviteloilleen. Syksyn toiminnasta kuullaan taas myöhemmin.

Anja Laurila

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Imatran kauneuskilpailut Miss Finlandia vuodeksi 1990!

Kilpailut pidetään Imatra Haalilla
740 40th Street, Brooklyn, NY

Lauantaina, syyskuun 15. p:nä 1990 alkaen klo 7:30 ill.

Nuoria, 17-25 vuoden ikäisiä amerikansuomalaisia neitosia pyydetään osallistumaan kilpailuun. Vähintään yhden isovanhemmista tulee olla suomalaista syntyperää. Tuomaristo valitsee voittajan, yleisö ihannetytön.

Miss Finlandia 1990 voittaa edestakaisen matkan Suomeen Finnairilla liikemiesluokassa. Myös perintöprinsessat saavat palkintoja. Voittajan ilmoittanut henkilö tullaan myös palkitsemaan lahjalla.

Läsnäolleet pääsevät osallistumaan Finnairin liikemiesluokassa lennettävään edestakaiseen Suomi-matkan arvontaan.

*Illan tanssimusiikista huolehtii
Mark Mäkipuron yhtye,
solistina Hannu Mäkipuro*

Liput \$10.00 aikuisilta
\$5.00 6-12 -vuotiailta lapsilta

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:
Maire Laiho
Chairperson, Imatra Beauty Committee
659 41st Street 4A
Brooklyn, NY 11232
Puh. 718-438-1960

**Kannata amerikansuomalaista perinnettä!
Tule ja osallistu Miss Finlandia 1990-kilpailuun!**

Viimeisin Miss Finlandia
Lena Nygren vuodelta 1986

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017.

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284 Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Berkely, CA

Juhannusjuhlat Suomessa olivat onnistuneet, kuten aina. Siellä oli taas hauska nähdä paljon suomalaisia koolla. Idän ja Lännen joukkueen uimakilpailut altaassa, lasten kilpailut, kävely- ja juoksukilpailut ovat kiinnostavia joka kesä. Ruoka, kahvi ja virvokkeet menivät hyvin kaupaksi.

Kiitokset kaikille, jotka auttoivat juhlien aikana!

Veljeysseuralaiset lähtevät Päämajan kokoukseen pian Kelsoon, Washingtonin valtioon. Siellä on myös Länsirannikon Suomalaisten Lau-lajien kokous ja ohjelma. Saimme surusanoman, että

Lauri Rissanen on poistunut joukostamme 63-vuotiaana. Lauri Valentin Rissanen oli syntynyt Uuraalla, Karjalassa helmik. 14 p:nä, 1927 ja kuoli heinäk. 13. päivä.

Hän oli erikoisesti urheilun ystävä. Hän perusti El Cerriton Soccer Clubin ja Suom. -Amerikkalaisen Urheiluseuran ja oli aktiivinen jäsen Pohjois-Californian Soccer Clubissa ja suomalaisissa seuroissa täällä, sekä K.T.P. Urheiluseuran jäsen Kotkassa, Suomessa.

Hän sai kunniamerkin Suomesta urheilijoiden vaihdosta Suomen ja Yhdysvaltain välil-

lä. Hänen ansiostaan olemme saaneet usein tänne myös hyviä koripallon pelaajia yliopistoon. Myös saimme tilaisuuden tavata Suomen Olympiajoukkueen jäseniä Los Angelesin Olympilaisten edellä.

Otan osaa Anjan, lasten, lastenlasten ja lukuisten omaisten ja ystävien suruun!

Kaleva Hiihtomajalla oli siivous- ja puunhakkuutalkoot. Kuulin, että kaikilla oli hauskaa siellä päästessään metsiin ja järvien rannoille luonnon helmaan pois näistä suurista kaupungeista.

Kiitos kaikille Teille, kun laitoitte Hiihtomajan kuntoon!

Milka ja Elliot Amidon, Elli ja Viljo Hovi, Kathryn, Marlin ja Kim Kastama, Mikko Kalliomäki, Barbara, Pentti ja Marya Hakala, Tauno Torson, Betty ja Gunnar Niemi, Greta ja Dennis Koehn, Eric Smith, Gunnel Pero, John Schilling, Irma Järvenpää-Diechel, Cary, Saana ja Saku Diechsel ja Roanne Batier. Hiihtomajalla on hauska olla kesälläkin!

Ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti "Suomenkieliset Tieto-Sanommat" antoi seuraavia tautien parantusohjeita vuonna 1776: Käärmeen pistoa vastaan sido kuivatuita sammakoita haavan päälle,

niin sammakot ajettuvat ja vetävät myrkyn ulos!

Hammassarkyyn halkaise suolainen silakka, ota ruoto pois ja laita liha ikenien päälle, niin se vetää märille ja parantaa hampaan!

Sairaille lampaille anna lusikka tervaa joka aamu pari viikkoa, niin ne alkavat ulostaa, ruokahalu paranee ja pian ne ovat terveitä! Tervaa käytettiin kurkkukipuihin ihmislekin vielä oman lapsuuteni aikana Suomessa.

Hyvää kesänjatkoa lukijoille! Aini Tossavainen

Kuolleita

Elizabeth J. Valkama

MARLBOROUGH, NH - Elizabeth J. Valkama, 87, Main St., kuoli heinäk. 23, 1990 Cheshire Medical Center'ssä Keenessä. Hänen aviomiehensä Isak Valkama kuoli 1966.

Edesmennyt oli syntynyt tammik. 2, 1903 Harrisvillesä John ja Sofia (Malakorpi) Hakolan tyttärenä ja asui New York Cityssä ennen kuin muutti Marlboroughiin useita vuosia sitten.

Hän työskenteli taloudenhoitajana.

Kaipaamaan jäi veli Edward W. Hackler, Marlborough; kaksi siskoa, Sophie Korpi ja Helen Cotts, kumpikin Marlborough'ssa sekä useita sisaruslapseja ja serkkuja.

Hautaaminen tapahtui Pine Grove hautausmaahan.

Alma H. Erkkinen

STOW, MA - Alma H. (Hanninen) Erkkinen, 95, kuoli elokuun 8. päivänä 1990 Westridge Healthcare Centerissä Marlborossa. Hän oli syntynyt Karstulassa, Suomessa, David ja Leena S. (Poikonen) Hannisen tyttärenä.

Hänen miehensä oli edesmennyt Matti Erkkinen. Alma Erkkinen asui Boxborough'ssa useita vuosia ennen kuin muutti Lake Worthiin Floridaan. Siellä hän asui kaksikymmentä vuotta, kunnes muutti Stowiin 1983 olakseen lähellä perhettään. Erkkinen kuului Mt. Calvary Lutheran kirkkoon Actonissa.

Suremaan jäivät kaksi tytärtä: Bertha Bulli ja Gertrude Hyden, molemmat Stow'ssa; pojat Toivo Erkkinen, Maynard,

ja Ahti Erkkinen, Riverside, Rhode Island; kolme toista lastenlasta; kolmekymmentäkuusi lastenlastenlasta sekä viisi lastenlastenlastenlasta.

Hautajaiset pidettiin Mt. Calvary Lutheran kirkossa, ja ne toimitti pastori Dennis Perryman.

USA:n 4 kk:n sähkö riittää Suomelle 60 vuotta

Suomi on käyttänyt sähköä heinäkuun alkuun mennessä yhteensä tuhat miljardia kilowattituntia. Määrän kuluttamiseen on mennyt 60 vuotta.

Kansainvälisesti määrä on pieni, esimerkiksi Yhdysvalloille se riittäisi vain neljäksi ja Neuvostoliitolle kahdeksaksi kuukaudeksi. Yhdistyvä Saksa toimisi sillä kaksi ja Pohjoismaat kolme vuotta.

Sähkötilastointi alkoi vuonna 1930. Silloin vuodessa kului tuhat kilowattituntia.

Leskeneläke myös miehille

Myös miehet voivat saada leskeneläkettä heinäkuun alussa voimaan astuneen perhe-eläkelain uudistuksen jälkeen.

Uudistus ei koske nyt maksettavana olevia perhe-eläkeitä, vaan sitä sovelletaan ainoastaan 1.7. 1990 tai sen jälkeen sattuneisiin kuoleman tapauksiin.

Uusi laki kohentaa erityisesti lapsiperheiden ja pienituloisten miesten perhe-eläketurvaa. Uutta on myös se, että lesken omat tulot saatavat vähentää leskeneläkkeen määrää.

IHMISET...
jatkoa sivulta 2

Ensin piti piirtää suunnitelmat paperille. Mitä tarvitaan missäkin paikassa, mistä tarpeet ja työläiset. Sitten ryhdyttiin toteuttamaan itse suunnitelmaa.

Bussikuljetus oli Millerin kertoman mukaan yksi juhlien suurimmista rahareistoista. Mutta se oli pakko järjestää ja toimivaksi, koska college sijaitsee mäenrinteessä, josta rappuja löytyi aivan liian monia vanhemman juhlijapolven kiivettäväksi.

Milleriltä kysyttäessä, mitä suomalaisuus merkitsee hänelle itselleen, sai kuulla käsitteen saavan hänen ihonsa kananlihalle.

"Olin kaksivuotias, kun isäni nimitettiin Suomi Collegen presidentiksi, joten tämä on ollut kotini. Hancockissa lähes kaikki ovat suomalaisia, joten sitä ei tule edes ajatella," Miller selitti.

Collegevuosina ja sen jälkeen suomalaisuus tuntui antavan voimaa ja turvallisuudentuntoa vaikeina aikoina. Ja myöhemmin se on osoit-

tautunut yhdistäväksi seikaksi.

Miller uskoo, että sillä, oletko puoliksi suomalainen tai vaikka vain yhden kuudestaosaan verran suomalainen, ei juuri ole merkitystä, miten suomalaisiksi itsesi tunnet.

"Jokainen kokee suomalaisuutensa omalla henkilökohtaisella tavallaan," hän totesi. Miller sanoi olleensa ihmeissään havaitessaan, miten rauhallisesti hän saattoi hengittää juhlaesitysten lähtiessä alkuun torstaina.

"Totesin, että oma osuuteni on tehty. Voin nyt nauttia juhlien tarjonnasta," hän totesi tyytyväisenä.

"Luulen ihmisten eniten kuitenkin nauttivan toistensa seurasta, vanhojen ystävien tapaamisesta ja uusien ystävyyssuhteitten solmimisesta."

Miller sanoi olevansa myös tyytyväinen nähdessään paikalla niin monia lapsiperheitä ja nuoria aikuisia, 30-kymppisiä, joita hän ei muista nähneensä yhtä runsaslukuisena muilla festivaaleilla.

Vahdinvaihto: FinnFest '90:n puheenjohtaja Ann Miller luovuttamassa FinnFest USA lippuja FinnFest '91:n puheenjohtajille Dave Hinsalle (kesk.) ja Dave Jarvelle.

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

KESKUSTASSA
SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

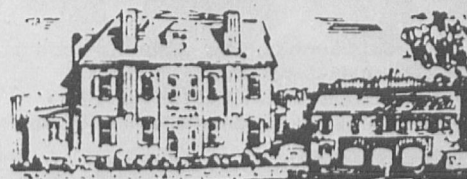
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means.
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.

Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Mitä mieltä FinnFestistä?

Raivaajan reporteri halusi tietää, mikä sai osanottajat saapumaan tämänvuotiseen FinnFestiin. Mikä kiinnosti, mikä suututti ja mitä puuttui? Tässä joitain vastauksia.

Ann Lauha
Paradise, CA

"Isäni syntyi ja kasvoi Suomessa. Hänen kuoltuaan 1981 päätin matkustaa Suomeen ymmärtääkseni, millaista siellä oli.

"Tavatessani sukulaisiamme siellä tunsin lähestyvän isääni aivan uudella tavalla. Sen jälkeen minulla on aina ollut kova halu päästä amerikkalaiseen FinnFestiin voidakseni kokea saman tällä.

"Matkasin 60 tuntia päästäkseni tänne. Olin Australiassa lomalla ja reissasin sieltä asti suoraan Hancockiin."

Cynthia Collander
Columbus, OH

"Molemmat vanhempani

ovat Suomesta kotoisin ja suomalaisuus oli aina esillä lapsuusvuosinani. Koska tämä FinnFest pidettiin Upper Peninsulassa, päätimme tulla tänne joukolla - olen kuusilapsisen perheen esikoinen ja suurin osa meistä pääsi paikalle.

"Yksi serkkumme asui ja työskenteli täällä aikaisemmin ja tulemme tänne aina mielellämme, koska meistä tämä muistuttaa kovasti Suomea.

"Juhla on ollut hieno, hyvää ohjelmaa. Olemme tavanneet ystäviä, joita emme ole nähneet vuosiin. Yksi serkku tuli Alaskasta, toinen Nevadasta, joten tavallaan tämä on kuin sukujuhla.

"Haluaisin osallistua Floridan ja Duluthin juhlille, koska täällä ei millään ehdi nähdä kaikkea."

Miriam Kaitala
Trenton, MI

"En ole koskaan aikaisemmin ollut missään näissä suomalaistouhuissa mukana. Minulle tämä on ensimmäinen FinnFest. Vanhempani ja isovanhempani ovat Suomessa syntyneet.

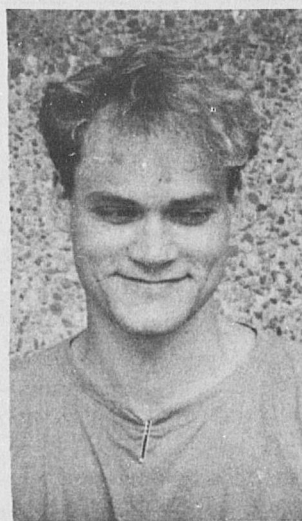
"Asuin isovanhempieni luona ennen kuin menin yliopistoon, siksi osaan puhua suomeakin. Kotona puhuttiin ainoastaan suomea.

"Minulla on aina ollut muita touhuja kesällä, siksi en ole aikaisemmin ehtinyt FinnFestille. Koska asun eteläisessä Michiganissa, matkakaan ei ollut liian pitkä. Luulen kyllä,

että tämä on viimeinen kerta kun voin näin pitkiä matkoja tehdä.

"Kaikki tämä innostuttaa minua siksi, että olen kuullut kaikesta niinkuin näistä valokuvista ja hirsitaloista ja muusta, mikä on suomalaista.

"Missä itse asun, ei asu yhtään muuta suomalaista. Laulan ja soitan ja olen tutustunut suomalaiseen musiikkiin, minä johdosta suomen kieleni on säilynyt."

Earl Kemppainen
Seattle, WA

"Perheellämme on sukukous paikkakunnalla ja koska olen kiinnostunut sukujuuristani, tulin myös katsomaan näitä juhlia.

"Tämä on ensimmäinen FinnFestini, joten en tiennyt mitä odottaa. Mukavinta on ihmisten tapaaminen. Kaikki ovat välittömiä, keskustelu tuntuu sujuvan vaivattomasti.

"Kävin eilen illalla rock-konsertissa ja pidin musiikista. Bändi oli mielestäni hyvä, kuuntelen yleensä samantyyppistä musiikkia. Soitan itsekin kitaraa, joten siinäkin mielessä olin kiinnostunut.

"Se, että en ymmärtänyt sanoja, ei merkinnyt mitään. En ymmärrä englanninkielisiä sanoja. Melodia on tärkeämpää.

"En tiedä, menisinkö toiseen FinnFestiin. En ainkaan ajatella, mikä saisi minut uudelleen mukaan."

Leif Hunter
Louisburg, KS

"Tämä on ensimmäinen FinnFestini. Isovanhempani ja vanhempani ovat myös täällä.

"Täällä on hauskaa. Kävimme tansseissa, opimme suomalaisesta perinteestämme ja historiasta.

"Tulisin toistekin, jos vanhempani ovat kiinnostuneita.

"Lapsille pitäisi olla enemmän ohjelmaa. Taidetta ja lapsille tarkoitettuja luentoja, jotka kertoisivat Suomen historiasta ja kulttuurista."

Toimituksen huomautus: Leif on 12-vuotias.

Robin ja Larry Mosher toivat juhlille tyttärensä Liisan (äidin sylissä) ja Nikkin.

Robin Mosher
Gaylesburg, MI

"Olemme olleet aikaisemmin FinnFesteissä ja pidimme niistä. Olimme Detroitissa, Seattlessa ja täällä aikaisemmin pidetyssä FinnFestissä. Olimme myös täällä 1976 pidetyssä FinnFestissä."

"Isovanhempani syntyivät Suomessa. Vanhempani puhuvat itse suomea, mutta eivät opettaneet sitä meille lapsille. Nyt puhun suomea, koska opiskelin sitä ollessani opilaana Suomi Collegessa.

Sen jälkeen asuin Suomessa kaksi vuotta, ja siellä todella perhedyin kieleen.

"Nyt puhun suomea Liisalle (4-kuukautinen vauvansa). Mieheni Larry ja 10-vuotias tyttäreni Nikki oppivat ehkä samalla siinä sivussa.

"Tiesimme etukäteen melko tarkasti, mitä odottaa. Olen entinen arkistinhoitaja, joten minua kiinnosti kovasti uusi Heritage Center. Työskentelin Suomi Collegen arkistossa 1982-83. Silloin olimme ahtaissa tiloissa nykyisessä Student Center'ssä."

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

Sanomalehti
aina ajan tasalla

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

FINN·GE·NU·ITY, n., where the
unusual is usual in speciality advertising.

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Ruotsin kuningas Kaarle XVI Kustaa:

Kotkassa näimme taas mitä Ruotsi on Suomelle velkaa

Ruotsinsalmen taistelut Kotkan edustalla merkitsevät jotakin kun on Kymenlaaksosta kotoisin ja etenkin jos on Kotkan kaupungista. Tänä vuonna tähän liitetty tapahtumasarja merkitsee jotakin kaikille suomalaisille.

Poikavuosinani purjehdin näillä vesillä Haapasaaren ja Kaunisaaren tuntumassa ja Suursaaren "helmassa." Suursaari oli vielä 30-luvulla Suomen kuuluva kaunis, kolmen kukkulan mahtava saari. Nyt Suursaari kuuluu Neuvostoliittoon.

Itse voitokkaasta meritaistelusta 1790 -nyt 200 vuotta sitten - ainakin opittiin se, että ruotsalaislaivasto ovelasti piilottautui Hallan ahtaisiin salmiin ja käytti menestyksellisesti yllätysmenetelmää itse meritaistelussa.

Kuitenkin vasta tänä kesänä Suomen suurimman päivälehden ansiosta opin sen, että meritaistelu jopa jotakin kaavaa käyttäen on meritaisteluhistorian suurin käyty koko Euroopassa.

Espanjan armaada oli tietenkin suuri, mutta sen käydyt meritaistelut vaisumpia. Näin kerrotaan nyt.

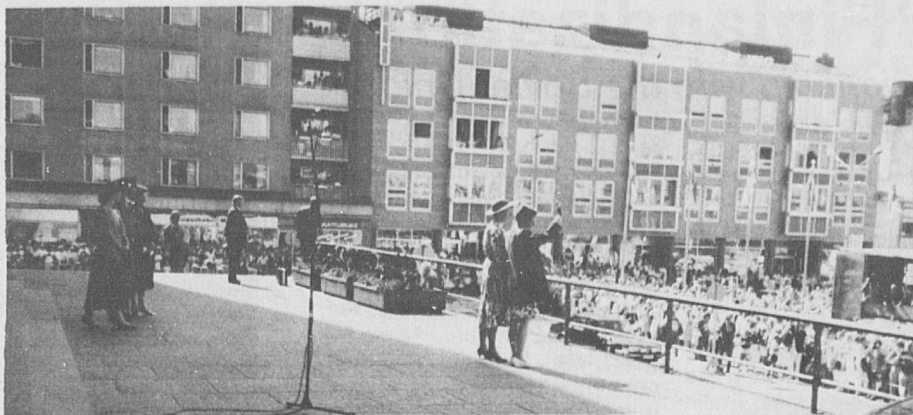
Toisen näköiset ovat Kymenlaakson seudut nyt verrattuna meritaistelun aikaan. Voimakkain Suomen teollisuuskehitys tapahtui näissä jokilaaksoissa, mutta vasta noin 70 vuotta meritaistelun jälkeen. Kotkan kaupungin syntymään kuitenkin meni aikaa lähes 90 vuotta.

Kotkassa harkittiin pitkään, oliko tällainen meritaistelu itse asiassa juhlimisen aihe, ja selvisi, että olihan se. Osa historiaa jo merkittävä tapaus sinänsä. Ja sitten puuhattiin ohjelmaa koko vuodeksi. Saatiin aikaan ohjelma, joka oli merkittävä koko Suomenkin kannalta.

Myös Ruotsissa ymmärrettiin historiallinen tapahtuma samalla tavalla. Yhteistyön myötä syntyi Kotkaan merkittävä kesä. Nyt sanotaan Kotkassa, että joka kahdessadas vuosi Ruotsin kuningas tulee kylään. Mutta tällä kertaa tuli kuningatar, ja Silvian saapuminen - kevästä lähtien turkulainen kunniatohtori - oli miellyttävä elämys sekin.

Kotkan kesä selvitti myös sen, että Ruotsi oli maantieteellisesti lähellä, mutta kulttuurisesti yllättävän kaukana Suomesta ja suomalaisuudesta. Kotkalla on ystävyyskaupunkeja, on Tallinna ja on Ruotsin Landskrona.

Selvisi, että vain harvat kotkalaiset edes tietävät missä Landskrona sijaitsee. Yhteistoiminta Tallinnan kanssa sen sijaan on jo vuosia ollut tiivistä ja hedelmällistä. Landskrona on paikka jonne 50 vuotta sitten toimitettiin kotkalaislapsia säästymään sodan pommituksilta.

Kotkan kaupungintalon uljailla portailla, Tellervo Koivisto ja kuningatar Silvia vilkuttavat kotkalaisille.

Kuva: Stig Häggblom.

Elimäen pitäjässä lähellä Kouvola solmittiin Värälän rauha. Muistona tapahtumasta on pienikokoinen luonnonkivi, johon on kaiverrettu teksti: "Täällä Kustaa III teki rauhansuostuksen kanssa 19. elokuuta 1790."

Vaativuus on kukoistuksessaan. Ei vihjettäkään niistä loisteliaista kulisista, joita rauhantekijät yhdessä pystyttelivät Kymijoen rannalle. Molempien laivastojen timurit olivat silloin asialla.

1790 oli vuosi joka osui Euroopan ajassa siihen, jolloin Itämeren herruudesta taistelivat kaksi korkeasti sivistynyttä serkusta. Molemmat olivat voimakkaita ja vielä vapauden filosofiaa harrastavia itsevaltiaita.

Toinen oli Venäjän Katariina Suuri ja toinen Ruotsin kuningas Kustaa III.

Molemmilla valtioilla oli halu loistaa Euroopan tähtitaivaalla, mutta korkeimmalla kukkulalla harvoin on kahdelle tilaa ja näiden kahden rinnalla Euroopan muut kruunupäät olivat heikkoja.

Tässä olivat kai perimmäiset tekijät, jotka johtivat Ruotsinsalmen taisteluun heinäkuun 9. p:nä 1790.

Venäläiset menettivät yhteensä kymmenisen tuhatta miestä ja noin 80 sota-alusta. Ruotsin laivaston menetykset olivat pienet, kuusi alusta ja miehiä 300 ja 600 välillä.

Ja nyt, 200 vuotta myöhemmin kuningas Kaarle XVI Kustaa yhdessä kuningattarensa Silvian kanssa astuivat esikuntalaiva Visborgin kannalta punaiselle matolle Kotkan satamassa. Vastassa vierailulla - ei valtiovierailulla, oli presidentinperhe Mauno Koivisto ja Kotkan kaupungin kerma.

Kotkalaiset olivat valmistuneet lähes lapsekkaan innostuneesti kaupunkinsa juhluvien päätapahtumaan. Kymenlaaksoilaiset olivat nyt täysin rinnoin pohjoismaalaisia. Kantasataman tilaisuus oli lämmin ja helppo seurata.

Ja sitten oli vuorossa kaupungintalo.

Kun Kotkan kaupungintalo syntyi "funkiksen" aikakaudella 30-luvulla suurin piirtein

portaat.

Itse paikalle Bostonista rientäneenä tuumin nyt: tätä varten, 1990 kuningasvierailua varten.

Kannatti tulla Bostonista saakka paikan päälle. Voihan olla, että kuluu ajassa taas toiset 200 vuotta ennen kuin kuningas ennättää kotikaupunkimme nurkille.

Kauniin sään vallitessa oli mahtavaa myötäelää juhlaa, missä portailla kuningatar Silvia ja Tellervo Koivisto rinnan hymyilivät ja vilkuttivat iloisille ja innoistuneille kotkalaisille.

Kuningatar vihki tulopäivänään Maakuntamuseossa näyttelyn "Kustavilaiseen aikaan", joka on näytteillä aina syyskuun 16. päivään saakka.

Kuninkaalla tuskin oli suurempaa, jos ollenkaan merkitystä meritaistelun onnistumisessa. Hänhän oli kulttuurihenkilö, salonkien ja ranskalaisen tapojen kuningas, näyttelijöiden ja taiteilijoiden tukija.

"Rationalismi kukoisti hänen aikakaudellaan," sanoi Silvia-kuningatar puheessaan museossa, kun näyttely avattiin.

Kuninkaallisen elämän loistokkuudesta huolimatta tai sen ansiosta jokapäiväinen elämä kävi helpommaksi. Pulatavarasta aiheutti vaivaa, mutta toi mukanaan myös parannuksia.

Kuningatar kertoi, kuinka kotitaloudet muuttuivat, huonekalujen muodot suosituit ja ruotsalais-suomalainen ruudullinen pellava pääsi oikeuksiinsa. Yksinkertaisessa ihanteessa Suomessa ja Ruotsilla oli yhteinen kulttuuripohja.

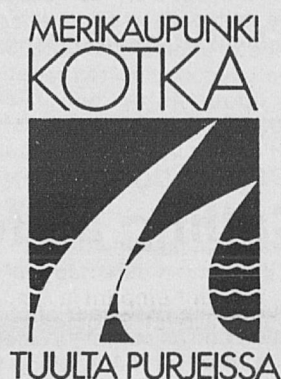
Näin sanoi kuningatar. Kuningas puhui Meriniemen juhlaillallisilla samana iltana.

"Me ruotsalaiset, jotka tänä iltana olemme täällä, esitämme kiitoksemme sen johdosta, että saamme olla vaikuttamassa yhteisen kulttuurimme manifestaatioon 200 vuotta sen jälkeen, kun Ruotsin-

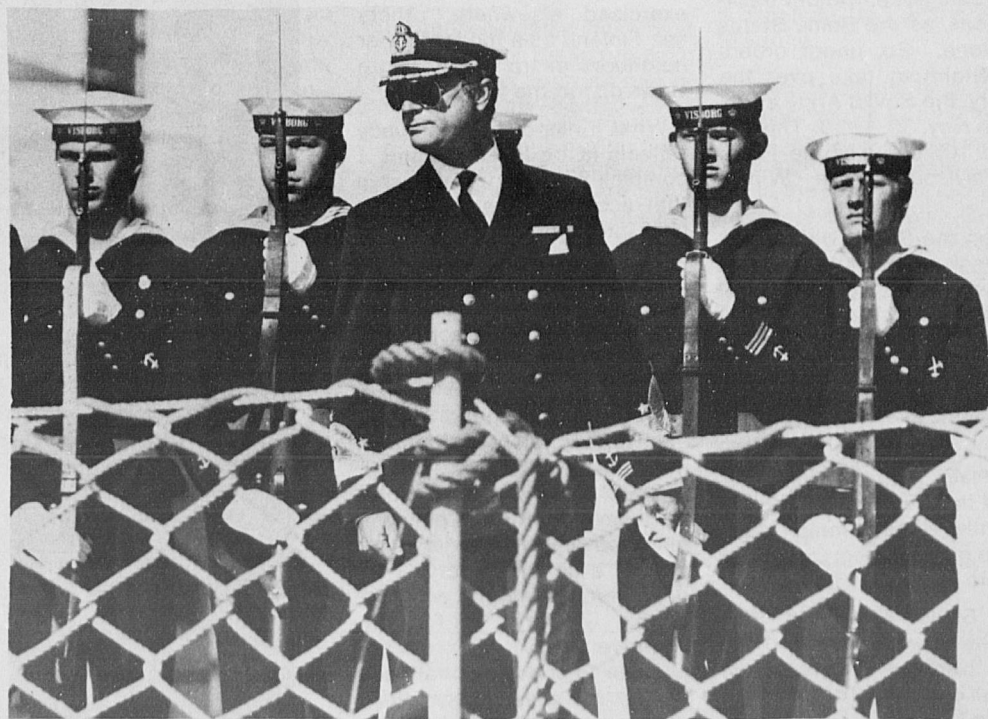
salmen taistelun melu on väennut. Kotkan suurenmoiset järjestelyt ja juhlat tänä kesänä luo uutta valoa tärkeille asioille yhteisen historiamme perinnölle. Jälleen kerran saamme huomata, kuinka paljon ruotsalainen kulttuuri ja identiteetti on Suomelle velkaa."

Näin Ruotsin kuningas pitkän, tapahtumarikkaan ja juhlaillisen päivän pääätteeksi Kotkassa kesäkuun 28. p:nä 1990.

Stig Häggblom

siihen aikaan kun Suomen kansa rakennutti Helsinkiin eduskuntatalonsa ja syntyi panssarilaiva "Väinämöinen" laivastolle, aprikoihtiin Kotkassa, miksi oli rakennettava kaupungintalon torin puoleiselle sivulle niin komeat ja kalliit

Kuningas Kaarle XVI Kustaa on astumassa Kotkan kamaralle. 200 vuotta on kulunut edellisestä kuningaskäynnistä.

Kuva: Evely Nickström.

*The Finnish-American***RAIVAAJA****50 years of 'Finlandization'***Complex, balanced relationship with the Soviet Union*

As tumultuous events continue to sweep through Eastern Europe and the Soviet Union, the world's attention now focuses on the efforts among the Baltic countries of Latvia, Lithuania and Estonia to reverse almost 50 years of Soviet domination and reclaim their lost independence.

Meanwhile, another 50-year landmark has passed almost unnoticed. On March 13, 1940, Finland emerged from a bitter war of resistance with the Soviet Union, her own independence maintained, not lost. Today, 50 years later, one of the most unique Soviet relationships is still intact.

Like other Soviet border countries, Finland's relationship with its powerful neighbor to the East has a long history. After Sweden was master of Finland from 1300 to 1809, Czarist Russia ruled it from 1809 to 1917.

Quest for Independence

When Finland declared her independence after the Bolshevik victory on Nov. 7, 1917, it was recognized by Lenin.

It may have been that Lenin expected the "new" Finland to join the first Communist nation-in-revolution, since, on Jan. 28, 1918, the radical wing of Finland's Social Democratic Party declared that Finland would become a "Red" republic. This declaration plunged Finland into a civil war. By May 1918, the "White" Finns had won the war. Finland confirmed her independence.

The most severe test of the nation came in the fall and winter of 1939-40 when Stalin determined that Finland would become the 16th Soviet Republic. The Finns resisted, however, and would not surrender desired bases, as the Baltic States had done. So, under orders from Stalin to take over the country, the Soviet Army attacked on Nov. 30, 1939. This led to the 105-day war the Finns call *Talvisota* or the "Winter War."

When the Soviet Union, with its massive army, attacked Finland, which had a population of less than 4 million and only 300,000 soldiers, the world assumed that the Red Army would be marching into Helsinki in two weeks.

To the surprise of the world and Stalin, Finnish troops repelled the Red Army along the 700-mile Russo-Finnish front for two months, from December 1939 to February 1940.

The Soviet Army had been brought to a standstill on the entire Karelian Isthmus, from the Gulf of Finland to the shores of Lake Ladoga.

Despite heavy losses, the Soviets went on the offensive again on February 12.

Savage fighting continued for

another month, ending finally on March 13, 1940, the day after a peace treaty was signed in Moscow.

The Soviets suffered an estimated 250,000 killed and three times that many wounded in the Winter War.

It was largely because of Finland's success in resisting the Soviet onslaught that Stalin changed his goal of overrunning Finland and negotiated a peace treaty that left Finland an independent nation.

By the terms of the treaty, the Finns had to cede 10 percent of their territory to the Soviet Union. Inhabitants of the lost areas were resettled in Finland.

But, the Finnish Army had suffered casualties as well: 25,000 killed and 45,000 wounded. Winston Churchill remarked in one of his speeches that "sublime Finland has shown what free men can do. The service rendered by Finland to mankind is magnificent."

Finland thus escaped the fate of the Baltic states, which were forcibly made part of the Soviet Union in the summer 1940.

Finland also escaped the fate of Eastern European countries such as Poland, Hungary, Romania and Bulgaria when, after World War II, Communist regimes were imposed upon them.

"Finlandization"

Rather than having to bow to subjugation, Finland adapted a policy toward the Soviet Union that has come to be known by Western political scientists as "Finlandization."

While many have considered Finlandization to signify a more subtle version of the same domination the Soviet Union has exercised elsewhere, others see Finland as a model for her neighbors in transition. Both views distort the facts.

What Finlandization actually reflects is, on the one hand, a complex, balanced relationship that accommodates the most vital interests of both Finland and the Soviet Union. Despite post-war difficulties, Finland remained a Western style democracy and a mixed economy. Finlandization can certainly not be reduced to submissiveness.

On the other hand, Finns, themselves, reject the notion that Finlandization can serve as a model for any other country because, as a foreign policy, it emerged during the difficult path of a unique history. Perhaps, through careful analysis, certain elements of Finnish-Soviet relations might prove applicable to specific situations. But, by and large, other nations will have to forge the character and terms of their own association.

History will never be able to tell us if the Baltic states would have been successful in 1939

by Leo Vuosalo

had they, too, fought to maintain their independence and, perhaps, even help Finland at the same time.

The Nazi-Soviet Pact of Aug. 23, 1939, set this entire set of events into motion. Now, 50 years later, the Pact has been denounced by the Baltic states, Poland and even the present Soviet government.

Fifty years later, the Baltic states are seeking their independence. And 50 years later, the Finns are celebrating that they fought to maintain theirs.

Leo Vuosalo teaches political science and history at Vista Community College in California. He served in the Finnish army in World War II.

At FinnFest USA '90 Vuosalo gave a presentation entitled "Winter War" (Talvisota 1939-40).

Leo Vuosalo*Special commemorative issue planned:***Calling all former carriers & wrappers**

During the 85th year of publication and as part of its celebration, the RAIVAAJA plans to publish a special edition in the fall relating to former paper carriers and/or wrappers.

If you fit into this category, we would like your participation in this issue. We would appreciate receiving any old photographs showing you during your carrier/wrapper years.

Also, we would like a fairly current photograph of you together with a written statement

of your recollections of events, people and special situations working for the RAIVAAJA. We hope to be able to print in the special edition all the photographs and recollections we receive.

We would be pleased if you could get started on this as soon as possible. Send the photos and material directly to the RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

One other thing, if you can remember the names of other

RAIVAAJA paper carriers and wrappers we would appreciate receiving their names from you, plus addresses if possible, as soon as possible. We want to contact as many as possible. And, of course, we will make special mention of those carriers and wrappers who have since passed away.

We will certainly appreciate your cooperation in this special edition of the RAIVAAJA.

Marita Cauthen
Editor

FITCHBURG - Some of the former RAIVAAJA carriers and wrappers who could be found at this year's Summer Festival at Saima Park included: (front row, left to right) Unto Savolainen, Barbara (Fisher) Gummerus, Savelle Syrjälä, Fabian Raatikainen, Edwin E. Kaarela. In back, Wilho Tommila, left, and John Perko, right. Barbara Gummerus is shown wearing her original RAIVAAJA paper bag. She later presented it to RAIVAAJA for the collection of historical memorabilia about the newspaper.

Reflections of a FinnFest USA fan

If you have never been to FinnFest USA, a short explanation may be necessary.

It is an ethnic festival held once a year, usually in July, in an area that has enough Finns to form a committee to organize the event. It usually lasts about four days - Thursday to Sunday - but most of the events are scheduled for Friday and Saturday.

There are usually meetings of special interest groups such as the representatives of the Finnish-American newspapers, music and folk-dance performances and instruction, exhibits of various kinds (handicrafts, arts, architecture etc.) lecture and discussion groups, demonstrations of food preparation and handicrafts, often dramatic presentations, perhaps fashion shows and athletic events, always a banquet and special church services, visits to places of special interest in the host area, and the 'tori,' of course, where every ethnic object imaginable is for sale - so many exciting things you can't possibly take in everything you want to.

The Finns who come share Finnishness, but except for that, they often have very different interests and backgrounds. The

remarkable thing is that FinnFest USA has been able to satisfy them all.

Some of the Finns who come are over 100 years removed from a first-hand Finnish experience because their grandparents came here in the 1880s or earlier; others immigrated themselves in the 1950s or later.

Some of them had parents who were "hall Finns" and others had parents who were "church Finns."

Some speak Finnish with no trace of an accent and others are thrilled that they know *Hauskaa Joulua*. But yet they all find something satisfying.

It is important that FinnFest USA continue to cater to all these diverse interests because feeding these interests creates hunger for more, and that is how FinnFest USA can continue to grow.

One problem that comes up is wanting to go to several things that are offered at the same time.

On Saturday morning, I wanted to go to four things, all of which were offered at the 10:30-11:45 session. I had to choose one, but FinnFest USA '90 is selling tapes of the sessions, so

that if the audio quality is good, I'll be able to take part in the sessions I missed.

Another solution, and one which has worked at previous FinnFests, is to repeat some of the programs at different times.

Another problem that has worried FinnFest organizers is the fact that not enough young people come. It's easy to understand why older people come; they have the time and with age, people tend to become more interested in their roots.

This last FinnFest seemed to have more young people and young families participating. It was a joy to see all those cute little kids running around. Kalevi Olkio is to be thanked for the recent emphasis on encouraging younger people to attend. Our daughter was pleased to find people in her age group.

It probably helped that young people were among those invited to perform, such as *Koivun Kaiku*, the kantele group from Minneapolis. Getting the young people interested makes them want to learn and come back again.

One of the great pleasures of FinnFest USA is meeting and

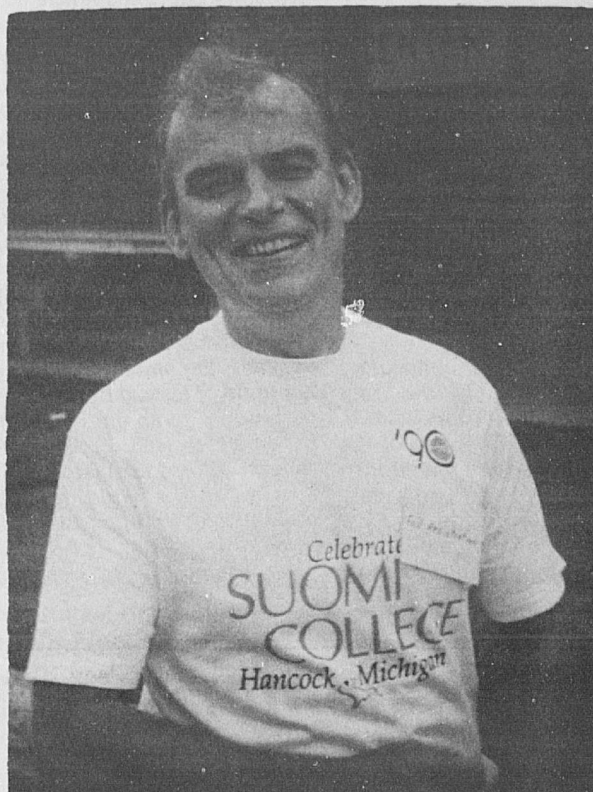
chatting with other Finns. The thing that really amazes and amuses me is that almost everyone I talk to knows someone I know.

This time a lady from Seattle who used to live in Spencer, NY, knew the Finnish co-op building where I grew up in the Bronx, and mentioned friends there

whom I also knew. FinnFest does make it a small world.

The next FinnFest will be from April 4-7, 1991, in Lake Worth, Florida and the one after that July 23-26, 1992, in Duluth, Minnesota. So come!! You'll have a ball!!

Helvi Impola
New Paltz, NY

Lloyd Hannula

Lloyd Hannula elected to FinnFest USA board

HANCOCK, MI - Lloyd Hannula of Westminster, MA, was elected to the FinnFest USA board of directors at the 1990 annual meeting held at Suomi College on July 26.

Hannula defeated incumbent Kalevi Olkio of Baltimore (MD) for a one-year term as one of eastern U.S. representatives on the FinnFest board.

With Hannula's election, the New England states are once again represented on the national FinnFest board. Tarmo Hannula, of Worcester (MA), served on the FinnFest USA

board from its beginning until his resignation in July 1988.

Incidentally, Lloyd Hannula and Tarmo Hannula are cousins. Lloyd's father, the late Kenneth K. Hannula, was a first cousin to Tarmo.

Lloyd Hannula is active in Massachusetts as an alternate board member of the Finnish American Club of Saima, a member of the *Revontule* folk dance group, of the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College and the Boston Chapter of Finlandia Foundation.

New York, NY

CONSULATE GENERAL RELOCATES

The Consulate General of Finland in New York has announced the relocation of its offices to 380 Madison Avenue, New York, NY 10017. The telephone number is now (212) 573-6007; the telefax number is (212) 573-6310; and the telex number is 14-9515 FINNUR NYK.

Consular Affairs, which includes passports and visas, and the Press and Cultural Affairs are reached by calling the above numbers.

The Office for Trade and Technology is located at the same address. Its telephone number is (212) 808-9721; telefax, (212) 370-2863.

The Finnish American Chamber of Commerce is also at the same address. The telephone number is (212) 808-0978; telefax, (212) 370-2863.

These changes became effective on July 23. The consulate General's former address was 540 Madison Ave., New York NY 10022.

Letter to the editor

The Revontulet Finnish Folk dancers of Fitchburg wish to thank the local community for their support of the Revontulet Finnish Folk dancers of Canberra, Australia.

Both performances were very successful with both Sovittaja and Saima halls filled to capacity. Their program included performances of Finnish folk dances in Finnish costumes and Australian country dances in Australian country costumes with a narration of how these dances evolved in Australia.

Reijo, husband of director Vieno Pekkarinen, spoke on his observations on Australia, and a delightful skit was performed about "Waltzing Matilda."

The two dance groups spent three days together visiting and getting to know one another. Many new friendships were made and addresses exchanged.

ed.

We spent Saturday touring the local area - Mt. Wachusett, the "Big Chair" on Elm Street in Gardner, a picnic lunch and walk around Dunn Pond in Gardner, Cathedral of the Pines where we found an Australian opal in the main altar, and the Gift Shop at Pickety Place.

Members attended services at the First Congregational Church in Westminster Sunday morning and they enjoyed an "old-fashioned" Fourth of July cookout at Lloyd and Joyce Hannula's Sunday afternoon. They handcranked ice cream and ate strawberry shortcake, swam and enjoyed sauna, and danced to the accordion music of Juhani Puutio.

It was a wonderful visit and we hope to meet again in the future.

JH

For RAIVAAJA's 85th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 850 NEW subscribers for the 85th! Everyone who gets a NEW order of a 12 month subscription participates in a drawing held at the end of the year. The prizes are \$200, \$100 and \$50. The drawing will take place December 31, 1990. EVERY time you send in a NEW subscription we'll add your name to the drawing pool. So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead! Your own NEW subscription also makes you eligible to participate in the drawing.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. \$20.00 Foreign 12 mo. \$24.00

Agent: _____

Address: _____

Subscriber's name: _____

Address: _____

**Finnish American
Club of Rutland
(F.T.S.S.)**

Chicken Barbecue

Sunday, Aug. 19, 1990
1 pm

**Sovittaja Park
Rutland, MA**

Tickets advance sale only
Contact: Bob Belden
(508) 842-8468

UN Ambassador Rasi heads committee concerning Iraq

NEW YORK, NY - On August 9 Ambassador Marjatta Rasi, a member of the Finnish delegation to the United Nations, was elected chairman of the United Nations Security Council's special committee to oversee Resolution 661 on sanctions concerning the Iraq-Kuwait situation. Members of the committee are representatives of the 15 countries on the Security Council.

Earlier the same day the Security Council unanimously accepted, 15-0-0, the third resolution - number 662 - concerning Iraq's attack against Kuwait.

The Security Council met at Kuwait's request after Iraq declared on August 8 that the annexation of Kuwait is "total and final." The unanimously-accepted resolution was prepared by Kuwait.

The following is the statement by Ambassador Rasi in explanation of the vote at the Security Council on August 9 concerning the Iraqi annexation of Kuwait:

Mr. President,

The international community has been struck by the Iraqi declaration on the annexation of Kuwait. The adoption of the Security Council resolutions 660 and 661 conveyed a very clear message of reason from the international community to Iraq. We regret that this mes-

sage has not met a responsible and serious reaction. Instead of serious intentions to withdraw and normalize the explosive situation, Iraq chooses expansion.

Mr. President,

Acquisition of the territory of another state by use of force contradicts one of the most basic and firm principles of international law. Finland considers the annexation of Kuwait by Iraq null and void and has just joined other members of the Security Council in calling upon everyone not to recognize it.

Mr. President,

We note with satisfaction that the Arab countries do not spare efforts in trying to alleviate the extremely dangerous situation, and we look forward to positive results of the summit meeting convened to deal with the developments. We once again appeal to Iraq and to all others concerned to exercise extreme restraint in order not to accelerate the cycle of tension and escalate the situation. The occupation of Kuwait by Iraq must be brought to an end. It would be an unforgivable mistake to repeat failures of history at a time, when the world developments give an opportunity to work for the better.

Thank you, Mr. President.

Kalenteri

CONNECTICUT

Aug 18 - Program & dance, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Finn Rhythm & Aatos Autio.

Sept 1 - Labor Day Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Burt Stromholm & soloist Aatos Autio. Raffle drawing!

MASSACHUSETTS

Aug 15 - Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Suomi Rd, Furnace Pond, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Fitchburg Kalevaiset.

Aug 18 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Aug 19 - Ham dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Sponsored by Uljas Koitto Temperance Society.

- Finnish American Club of Rutland (F.T.S.S.) annual chicken barbecue, Sovittaja Park, Demond Pond, Finn Park Road, Rutland. Tickets IN ADVANCE ONLY. Contact: Bob Belden, 508-842-8468.

Aug 22 - Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Lancaster. Sponsored by Fitchburg Kalevaiset.

Aug 25 - Sauna & refreshments, 6:30-8:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm, Sovittaja Park, Rutland. Music by Nils Lundin. Sponsored by Finnish American Club of Rutland (F.T.S.S.).

Aug 29 - Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Lancaster. Sponsored by Fitchburg Kalevaiset.

NEW YORK

Sept 15 - 1990 Miss Finlandia Beauty Contest, 7:30 pm, Imatra Hall, 740 40th St, Brooklyn. Finnish American women ages 17-25 are invited to participate - at least one grandparent has to be Finnish born. A jury will pick the winner; the audience will pick the favorite. The Mark Mäkipuro band - with soloist Hannu Mäkipuro - will provide dance music. For more info: Maire Laiho, chairperson, Imatra Beauty Committee, 659 41st St No. 4A, Brooklyn NY 11232. Phone 718-438-1960.

All programs subject to change

Cape Cod picnic - Finnish style

The Finnish American Society of Cape Cod held its well attended annual picnic at the home of members Elaine and Dick Young on the Cape Cod Canal, Buzzards Bay (MA). The picture above shows a happy gathering of members who enjoyed sumptuous food, beautiful weather and an ideal location.

Here's the committee that put the picnic together. Front row (left to right): Beryl Watka, Shirley Hakula and Salme Mikkonen. Back row (left to right): Olavi Watka, George Hakula, Allan Mikkonen and hosts Elaine and Dick Young.

The officers of the Finnish American Society of Cape Cod (left to right): Olavi Watka, Vice President; Ruth Raila, Secretary; Ellen Lindgren, Treasurer; Tauno Aalto, President.

The Finnish American Society of Cape Cod meets on the third Wednesday of the month, September thru May at the Burger King Function Room, West Barnstable, MA (Exit 6 Rte 6). Meeting at 7:30 p.m.; language instruction at 6 p.m.

Tauno Aalto

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Elokuun 12, 1965

Floridan kirjeenvaihtaja M. kertoi Anna Lisa Sjöblomin puhuneen kesästä A.F.I. klubilla Uuden Englannin kesästä, "jossa hän miehensä kanssa lomaili. Hän oli nähnyt siellä paljon mielenkiintoista Saiman kesäjuhliilla sekä Bostonin ympäristössä. Anna Lisän tulkinta oli herkkä ja asiallinen, että me aivan elimme entisiä aikoja muistellen."

Elok. 14

"Tänä kesänä on aloitettu amerikan- ja kanadansuomalaisten kielen tallennus ääninauhoille tulevaa tutkimusta varten, jonka tarkoituksena on selvittää, miten suomen kieli ja sen eri murteet ovat Amerikassa säilyneet ja muuttuneet englanninkielen vaikutuksesta," kerrottiin lehden lukijoille.

Tutkimustyötä tekivät Helsingin yliopiston suomenkielen professori Pertti Virtanen, jolla oli assistenttinaan Indianan yliopistossa suomen kielen opetusassistenttina toiminut Lauri Karttunen.

Kahdestaan miehet kiersivät kahden kuukauden ajan Ohion, Illinoisin, Wisconsinin, Minnesotan, Michiganin ja Ontarion suomalaistutkijajoukossa. Karttunen pistäytyi myös jututtamassa Fitchburgin alueen suomalaisia.

Elok. 17

Worcesterin (Mass.) Amerikan Suomalaisen Kansanvalian Liiton 60-vuotisjuhlaesityksistä kirjoitettiin kokonainen sivu valistaen lukijoita perustamisajoista aina nykypäivään asti.

50 vuotta sitten

Elokuun 13, 1940

Tri Walter E. Niemen kerrottiin ilmoittaneen konttoriinsa Block Islandilta Rhode Islandista, että he "hänen mukanaan kalassa olleet, Eino Virta, Toivo Autio, Vilho Viinikainen ja Holland K. Brooks saivat 275 paunaa painavan miekkakalan."

Kirjoituksen mukaan miekkakala on todellinen peto, jonka nimenkin maininta arkoja pelottaa, koska se saattaa

viottaa veneen pohjan ja aiheuttaa haaksirikon. Joskus kala saattaa painaa jopa 600 paunaa.

Elok. 14

Raivaajan kirjakauppa mainosti ja kehotti lukijoita ostamaan seuraavia kirjoja: "Finland", kirj. Toivo Rosval; "Finland", kirj. J. Hampden Jackson; F.E. Sillanpään "Meek Heritage" ja "The Maid Silja"; Sally Salmisen "Katrina"; Unto Seppäsen "Sun and Strom"; "The Finns on the Delaware", kirj. John H. Wuorinen; Upton Sinclairin "Co-op" ja George R. Kirkpatrickin "Is Plenty too Much for the Common People?"

Elok. 16

"Tällä kertaa on New Yorkin satamissa kuusi suomalaista rahtilaivaa joko lähdössä, lastaamassa tai 'lossaamassa', kirjoitettiin New Yorkin uutisivulla.

75 vuotta sitten

Elokuun 12, 1915

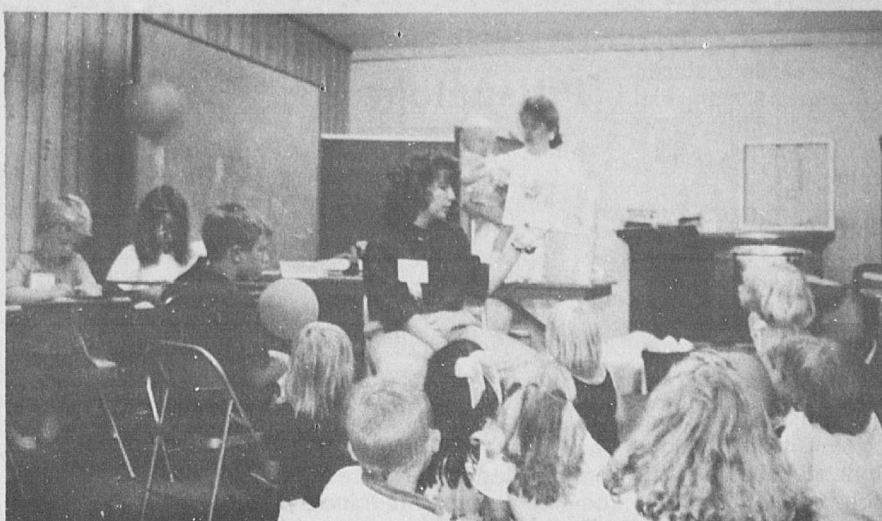
Gardner, MA:n uutisissa kerrottiin näin kummallisia tietoja: "Viime viikolla sai alkunsa täällä liikemiesten rouvien avulla Anti-sufrage liitto. Sen tarkoitus on, kuten nimikin osoittaa, taistella naisten äänioikeuden saantia vastaan. Seuraan kuuluu noin satakunta rouvaa Mrs. Haywoodin johdolla."

Elok. 17

Milford, NH:stä kerrottiin "Vikkelä-köntyksen" miesten harjoitelleen voimistelua tulevan viikonlopun iltamaa varten. Luvassa oli mm. "sauvaliikkeitä, useita notkeus ja voiman pyramideja ja painia matolla". Kaikkia kehoitettiin saapumaan paikalle, sillä kaikki ohjelma oli katsomisen arvoista.

Elok. 18

New York Cityn uutisissa kerrottiin lavantaudin raivonneen Finntaunin ympärillä useampia viikkoja. "Useampia kymmeniä suomalaisiakin on viety sairaaloihin hoidettavaksi. Sairasvaunut ovatkin vierailleet Finntaunin kaduilla harvase päivä, joskus useamman kerran päivässä," kirjoitettiin lehdessä.

Monet pienet silmäparit seurasivat tarkasti Susie Saarion lukemaa satukirjaa. Mary Lee Mikkola (takana keskellä) hoivasi joukon pienintä.

FINNFEST ... jatkoa sivulta 3

juhlakorokkeelle puhumaan Suomi Collegen tärkeydestä.

Sanallakaan kumpikaan puhuja ei maininnut FinnFestiä. Illallinen oli yksinomaan Suomi Collegen promootiota.

Juhlien aikana vihittiin käyttöön myös Suomi Collegen uusi Heritage Center. Avajais-tilaisuudessa puhunut Vantaan apulaiskaupunginjohtaja Ritva Markkula lahjoitti taitelijasta Risto Vilhusen maalauksen keskuksen kokoelmiin.

Suomi Collegen Paavo Nurmi urheilukeskus oli myös finnfestiläisten ahkerassa käytössä. Uima-allas ja kuntolusali olivat vapaasti käytettävissä aamulla ja illalla.

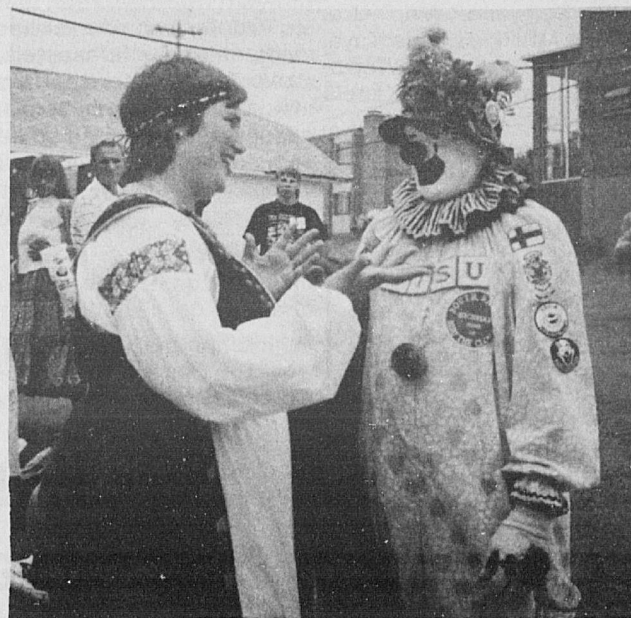
Kanteleensoittoon opastettiin osanottajia Koivun Kaiku-kanteleryhmän johdolla.

Jokaisen FinnFestin ohjelmassa on aina runsaasti kansantanssia, niinpä Hancok-kissakin. Tänä vuonna saatiin ihailta Hoijakoitten, Nordic Heritage Youth Dancers ja Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ryhmän esityksiä sekä sisä- että ulkotiloissa.

Neljän päivän FinnFest juhla-tilaisuuksista kertominen ei millään mahdu yhteen lehteen, niinpä jatkamme raportointiamme tulevissa numeroissa.

Juta ja Kalevi Olkio, Baltimore, MD:stä ovat osallistuneet jokaiselle FinnFestille.

Vanha ja uusi tyyli tapaavat toisensa FinnFestillä.

Onnettomuudet yleinen kuolinsyy

NEW YORK - Yhdysvalloissa kuolee onnettomuuksissa noin 96,000 ihmistä vuodessa, ilmenee Metropolitan Life -vakuutusyhtiön julkaisemasta tilastosta.

Koko väestöstä vain syöpään ja sydäntauteihin kuolee enemmän ihmisiä kuin tapaturmissa. Lasten ja nuorten joukossa tapaturmat ovat kuitenkin yleisin kuolinsyy.

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA tilaajaa 85-vuotislahjana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettäviin arpajaisiin. Palkintoina on \$200, \$100 ja \$50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kerta kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kirtämään kädestä käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. \$20.00 Ulkomaille 12 kk. \$24.00

Hankkija: _____

Osoite: _____

Tilaaaja: _____

Osoite: _____

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit keskiviikkoiltoisin elok. 29.:teen päivään asti Kalevaisten Huvilalla, Fort Pond, Lancaster, MA. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 18. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Kana barbecue Sovittajan Puistossa Rutlandissa sunnuntaina, elok. 19. p:nä klo 1 iltap. Liput etukäteen. Lisätietoja Bob Belden (508)842-8468. Järjestäjä Finnish American Club of Rutland. Kaikki tervetulleita!

Burbankin sairaala tarjoaa vapaaehtoistyötä kaikille 14 vuotta täyttäneille tai sitä vanhemmille henkilöille.

Osanottajilla on tilaisuus oppia uutta, seurustella mielenkiintoisten ihmisten kanssa ja mikä parasta, kokea henkilökohtaisesti vapaaehtoistyön merkitys.

Lisätietoja saa sairaalan vapaaehtoispalvelusta numerosta 343-5458.

Korjaus! Elokuun 8. päivän lehden etusivulla olleesta Suomi-Seuran suomenkielen jatkokurssilaisten ryhmäkuvausta oli jäänyt erehdyksessä jäänyt pois Cynthia Miekkan nimi. Ensimmäinen rivi korjatussa muodossa vas.: Aire-Maija Schwann, Aino Ure, Cynthia Miekka, Laurie Ypyä, Kathleen Jonas, Alton Werroren, Eric Sinisalo, Don Kilpelä ja Curt Jackson.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
elokuun 18. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites
soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Uutispaloja

Fitchburg Public Libraryn uudeksi pääkirjastonhoitajaksi on nimitetty Elizabeth Watson, ilmoitti kirjaston hallituksen puheenjohtaja Beatrice M. Fay äskettäin. Watson seuraa virassa jokin aika sitten eläkkeelle jäänyttä Arthur J. Kissneriä.

"Me olemme hyvin tyytyväisiä, että Watson hyväksyi tämän viran," Fay totesi. "Hän on osoittanut olevansa erinomaisen ammattitaitoinen ja pätevä johtaja palvellessaan kirjastossa lähes kahdenkymmenen vuoden ajan."

Watson tuli Fitchburg Public Libraryn palvelukseen lastenkirjojen osastolle 1971 Wyandottesta, Michiganista. Hänet ylennettiin lastenpalvelujen järjestelijäksi 1980, ja apulaiskirjastonhoitajaksi 1986.

Watson on ollut aktiivisesti mukana lukuisissa järjestöissä ja yhteisöissä, esimerkiksi Massachusettsin ja New Englandin kirjastojen yhdistyksissä. Fitchburgissa hän on ollut aktiivinen kaupungin Historical Societyn, Friends of the Libraryn, Business and Professional Women -yhdistyksen, taidemuseon sekä New Players Theatre Guildin jäsenenä.

Watson suoritti Bachelor of Science -tutkintonsa University of Michiganissa.

"Odotan innokkaasti uuden virkani tarjoamia haasteita ja arvostan kirjaston luottamushenkilöiden, henkilökunnan, kaupungin hallinnon ja yhteisön tukea, jota olen saanut osakseni palvellessani Fitchburg Public Libraryssä," Watson sanoi.

Fitchburgin taidemuseossa, 185 Elm Street, Fitchburg, on esillä syyskuun 9. päivään jatkuu sivulla 13

Fitchburg ja ympäristö

Yhtä sun toista...

Yksi tämän kesän kuumimpia ja myydyimpiä elokuvia on ollut suomalaisen Renny Harlinin ohjaama "Die Hard 2".

Samaa vauhtielokuvaa on kuvattu myös kesän väkivaltaisimmaksi elokuvaksi, missä massakuolemien (terroristien iskusta) lisäksi kaikkiaan 18 henkilöä saa kokea raa'an, mitään säästämättömän ja verisen kuoleman katsojien seurattessa toimitusta valkokankaan laajuudelta.

Tuntuu uskomattomalta, että yksikään Jesse Helms tai kumppanit eivät vastusta tällaisia elokuvia, eivätkä pukahda sanaakaan, vaikka kuinka pienet lapset kävisivät niitä katsomassa. Väkiä ei ilmeisesti jätä jälkiä, alastoman ihmisen (lue: miehen) valokuva kylläkin!

Lähes 18-vuotias tyttäreni oli aivan ymmällä kuultuaan, että häntä kovasti kiinnostaneeseen Robert Mapplethorpen valokuvausnäyttelyyn ei päästetä ketään alle 18-vuotiaasta katsojasta. "Minua ei päästetä taidenäyttelyyn koska siellä on alastonkuvia, mutta saan mennä katsomaan väkivaltaista 'Die Hard 2' elokuvaa, eikä kukaan sano sanaakaan!" hän kommentoi tuotuneena.

Tämäkö tämänpäivän paras elokuva?

Takuulla ei! Ei ainakaan tämän elokuvahullun kirjoittajan mielestä.

Renny Harlin alias Lauri Harjola teki nimeä itselleen suomalais-amerikkalaisin voimin vuonna 1986 valmistuneella elokuvalla "Born American". Suomessa sama "Jäätävä polte" -nimellä tunnettu elokuva joutui kieltoon, koska sitä pidettiin propagan-

dana.

Tuskinpa mikään muu olisi yhtä hyvä keino päästä amerikkalaisten suosioon kuin kertomalla joutuneensa sensuurin kohteeksi kritisoidessaan Neuvostoliittoa.

Se tepsii myös Harliniksi muuttuneen Harjolan kohdalla. Paian hän sai ohjattua viimeisimmän "Nightmare on Elm Street" kauhuelokuvasarjan massatuotannosta. Ja nyt "Die Hard 2" ja Yhdysvaltain haukutuimman koomikon Andrew Dice Clayn möhläyksiä kuvaava "Ford Fairlane".

Siis suuri suomalainen elokuvaohjaaja, joka on päässyt maailman maineeseen. Mutta miten? Väkivaltaisuuksella, sillä raaimmalla ja verisimmällä sekä rasismilla ja naisvihalla. Vain siksi, että saa mainetta ja sitä maallistaa mummuna.

Tuollainen tyyppi ei pääse ainakaan meikäläisen elokuvataidetta arvostavan ihmisen ihailulistoille.

Mutta luvassa on onneksi parempaa. Aki Kaurismäen mainio ihmiskuvaus "Ariel" on nyt kaupallisessa levityksessä Yhdysvalloissa. Se näki ensi-iltansa viime viikon perjantaina, ja toivottavasti on nähtävissä pian kautta maan.

Kaurismäen "A Match Factory Girl" ja "Leningrad Cowboys Go American" tullaan myös näkemään amerikkalaisissa elokuvateattereissa syksyn aikana. Mutta tuskinpa niissä, joissa "Die Hard 2" pyörii salintäyteisillä väkivalan ihailijoille.

Baglady

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 ap.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi ja meuhutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, elok. 18. klo 7:30 ill. **Kahvila** - Kim Matilainen esittää kirjoittamiaaan säveltämiään hengellisiä lauluja. Kaikki tervetulleita!

Sunnuntaina, elok. 19. klo 7:15 aam. suomenkielinen luterilainen tunti, WCMX, 1000 am. Klo 9:00 Seurakuntalaisten yhteinen rukous, laulu sanan-tunti. Pastori Cobb ja 'elders' johtavat. Klo 9:15 sunnuntaikoulu. Klo 10:00 Elders rukous. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 3:00 suomenkielen Naistenliitto kokoontuu. Klo 7:30 ill. **Huom!** Erikoinen rukoushetki Tri. John Eielsonin puolesta.

Keskiviikkona, elok. 22. klo 7:30 ill. Mäntyrannan hartaustilaisuus.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

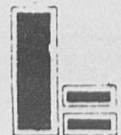
NIEMI

INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Hilma Cleveland (vas.) ja Irene Kamila lähtöasemissa.

Kuva: Joyce Hannula

Kamilat oerhepotretissa. Vasemmalta: Irene Kamila, Joyce Hannula, David Kamila, Linda Gallant, Tom Kamila, Julie Gagnon, Karen Kamila ja Ardy Kamila.

Kuva: Joyce Hannula

Hyvää Suomi-matkaa!

WESTMINSTER, MA - Irene Kamila ja hänen kälynsä Hilma Cleveland Ashburnhamistä tekivät heinäkuussa kolmiviikkoisen matkan Suomeen. Matka oli kummankin ensimmäinen esi-isiensä synnyinmaahan.

Lähes 100-päinen ystävä- ja sukulaisjoukko oli saapunut toivottamaan heille hauskaa matkaa Lloyd ja Joyce (Kamilan tytär) kotona järjestettyjen "Bon Voyage" -kutsujen merkeissä.

Illan ohjelmaan kuului mm. Kamilan sisaren Lily Marblen humoristinen runo tulevasta matkasta.

Originellin "SUOMI" -laulun esittivät ja lauloivat Lempi Aalto, Lily Marble, Wilho Aalto, Hilka Kiuru ja Lily Hannula.

Mimmu ja Jim Sloan lauloivat useita kauniita suomalais-sävelmiä.

Illan juontajana toimi Lloyd Hannula.

Sekä Kamilan että Clevelandin mielestä matka oli "niin ihana, että sitä ei voi sanoin kuvata."

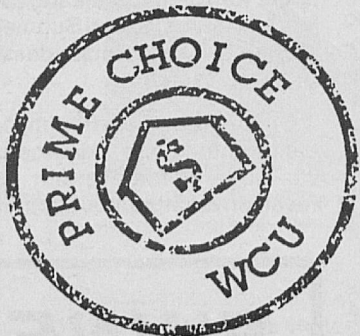
"Olen todella ylpeä suomalaisuudestani - nyt vielä entistä enemmän nähtyäni Suomen - yli 7,250 kilometrin pituudelta!" Kamila kommentoi.

SUOMI-laulun esittäjät vasemmalta Lempi Aalto, Lily Marble, Wilho Aalto, Hilka Kiuru ja Lily Hannula.

Kuva: Joyce Hannula

We're The Prime Choice For Home Equity Financing.

Prime +0% A.P.R. For The First 6 Months Prime +1.5% A.P.R. Thereafter

Home equity financing is easier and more affordable when you do it with Workers' Credit Union. If you're in the market for home equity financing, stop by a nearby Workers' Credit Union office today.

For the first six months, the interest rate is adjusted to the prime rate published in the Wall Street Journal on our last business day of the month. (The current prime rate and A.P.R. is 10%.) After the first six months, the rate is set monthly at 1.5% over the prime. (The current A.P.R. would be 11.5%.) Your A.P.R. cannot increase more than 6.0 percentage points over the term of the plan. However, under no

circumstances will your A.P.R. go below 8.0% per annum at any time during the plan. There are no annual fees. If we request an appraisal, there will be a maximum fee of \$175. If there is no first mortgage on the property, there will be a legal fee of \$300. You should consult a tax advisor regarding the deductibility of interest on your home equity line of credit.

In Touch with You.
for Over 75 Years

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

815 Main Street, Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
313 Pleasant Street, Gardner 632-9200 • 12 N. Main Street, Orange 544-2188

Henkilötiedustelu

UUTISPALOJA ... jatkoa sivulta 12

55th Regional Show -näyttely, jossa on mukana yli 200 paikallisten taiteilijoiden teosta, mm. maalauksia, piirroksia, veistoksia ja kollaaseja. Taiteilijat asuvat tai työskentelevät Massachusettsin keskiosissa tai eteläisen New Hampshiren alueella.

Näyttely on avoinna 10 aamup.-4:30 iltap. tiistaista lauantaihin ja 1 - 5 iltap. sunnuntaisin. Pääsymaksu \$2 aikuisilta; lapset ilmaiseksi. Vammaisten kulku järjestetty.

ALICE & EUGENE HEIKKILA

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulivirasto (os. Consulate General of Finland, 540 Madison Avenue, New York, NY 10022 - puh. 212-832.6550) pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai heidän omaisistaan:

Frisk, ent. Trube, Maria s. 1907 Pietari. Tytär Karin Mohler asunut Mokenassa/IL.

Lahti, Aili, asunut New Yorkissa/NY. Isä Karl Jaakko Suominen s. 1888.

Mattila, Sulo Valerian k. 1954 New York/NY.

Mavis, Robert C., asunut Northvalessa/NJ.

Mickelson, ent. Andersson, Elin s. 1893 Iniö. Lapset Greta Elisabet ja Karl Edvin, asuneet New Yorkissa/NY.

Mäki-Peterson, ent. Suomumäki, Hilda Serafia s. 1897 Jalasjärvi, asunut Chicagossa/IL.

Nordman, ent. Lehti, Gustaava Vilhelmiina s. 1898. Tytär Salli.

Nyholm, Lisa Ingeborg (Disa) s. 1904 Helsinki.

Rinell, ent. Rita, Theodor Jaakonpoika s. 1873 Kälviä.

Tapio, Anna s. 1880 Kianta.

Valppu, Kustaa s. 1875 Hai-luoto.

Wanted

Apple pickers

Starting Sat. Sept. 8
approx. 3 - 4 weeks

Sulin Orchard
885 Fisher Rd.
Fitchburg, MA

Suomen uutisia

Sorsa puolusti vierastyöläisten lisäämistä

Suomen eduskunnan puhemies Kalevi Sorsa (sd) mukaan Suomessa ollaan jo nyt tilanteessa, jossa ulkomailta tulevaa vierastyövoimaa tarvitaan pysyvästi.

Sorsan mukaan vierastyövoiman tarve on kasvavan pakkon sanelema, ja ulkomaalaisia tarvitaan, tulivatpa he Suomeen pakolaisena tai etsimään parempia tuloja.

Yritysten vaatimukset ulkomaisen työvoiman entistä laajemmasta sallimisesta eivät ole ohimeneviä, sanoi Sorsa

puhuttaessa hiljattain Loviisan rauhafoorumin pääjuhlassa. Suomen kansan kuihtuminen on edennyt pitkälle, eikä väestö kasva uusista ikäluokista, Sorsa muistutti.

Taloudelliset kysymykset eivät Sorsan mielestä vaikuta maahanmuuton suotavuuteen. Suomalaisten olisi Sorsan mielestä pohdittava, hyväksyvätkö he mieluummin eläkeiän kohoamisen, eläkeiden pienentämisen ja palvelujen heikentymisen kuin vierassyntyisen työvoiman lisääntymisen.

Greenpeace valmistele tempausta Itämerellä

Kansainvälisen ympäristöliikkeen Greenpeacen Suomen toimisto suunnittelee projektia Itämeren saastuttajia vastaan. Toiminnajohtaja Harry Englundin mukaan tarkkaa kohdetta ja ajankohtaa ei vielä ole lyöty lukkoon.

Itämeren uhkaavat mm. ravinnekuormitus, ympäristömyrkyt, ilmansaasteet, öljyn koeporaukset ja ydinkäyttöiset alukset, Englund sanoo.

"Ne kaikki vaikuttavat tietysti Itämereen, mutta me tulemme keskittymään muutamaa ongelmaa-alueeseen."

Suoran toiminnan Greenpeace iski Suomessa ensimmäisen kerran kesällä 1988,

jolloin liikkeen aktivistit pysäyttivät Helsingin kautta Japaniin matkalla olleen aluksen valaanlihaa sisältävät kontit.

Greenpeace perusti Helsingin pysyvän toimiston viime vuonna. Liikkeellä on Suomessa 7000 kannattajajäsentä.

Greenpeace on toiminut näyttävästi meren saastuttajia vastaan jo yli 20 vuoden ajan. Mururoan atolleilla Tyynellä valtamerellä se on vastustanut Ranskan ydinkokeita, osin menestyksellisesti.

Sinilevä leviää Suomessa

Suomen makeissa vesissä ja Itämeressä esiintyy yllättävän paljon haitallisia sinileviä. Pääosin Etelä-Suomesta otetuista luonnon kukintanäytteistä noin puolet oli myrkyllisiä.

Tämä selviää maatalous- ja metsätieteiden kandidaatin Kaarina Sivosen äskettäin tarkastetusta väitöskirjasta.

Suomessa ei myrkyllisiä sinileviä ole juurikaan aiemmin tutkittu. Vielä muutama vuosi sitten jopa opetettiin, ettei niitä edes esiinny maassa. Kuitenkin Sivosen tutkimuskauden aikana myrkylliset sinilevät tappoivat joitakin eläimiä.

Sivosen tarkastamat kukintanäytteet olivat kaikkiaan 149:stä eri järvestä ja joesta. Makeissa vesissä tavattiin sekä maksaan vaikuttavia että hermoston vaikuttavia myrkyjä, mutta maksaan vaikuttavat olivat lähes kaksi kertaa yleisempiä.

-Meidän pitää vain välttää kukintoja. Lasten ja kotieläinten kanssa ei kannata ottaa riskejä, Sivonen sanoo.

Sivosen mukaan vesistöjen suojeluun tulisi nyt kuitenkin todella keskittyä, jottei tilanne entisestään pahenisi. Niin Suomessa kuin muuallakin myrkylliset sinilevät ovat viimeisten 40 vuoden aikana

huomattavasti yleistyneet nimenomaan vesistöjen rehevöitymisen seurauksena. Niin maa- ja metsätalouden kuin haja-asutusalueiden ja kesämökkienkin aiheuttamaa kuormitusta pitäisi voimakkaasti vähentää.

Sinilevät ovat haitanneet viime vuosina vesistöjen virkistyskäyttöä ja bakteerit ovat pilanneet niin veden kuin kalankin hajun ja maun. Myöskin jonkin verran karjaa on kuollut maassamme, kun eläimet ovat juoneet myrkyllistä vettä.

Ihmisille uiminen sinileväkukinnassa saattaa aiheuttaa ihottumaa, silmien ärsytystä, päänsärkyä ja flunssan tyyppisiä oireita tai pahoinvointia ja vatsakipuja.

Selvitys Neuvostoliiton suomalaisista valmistunut

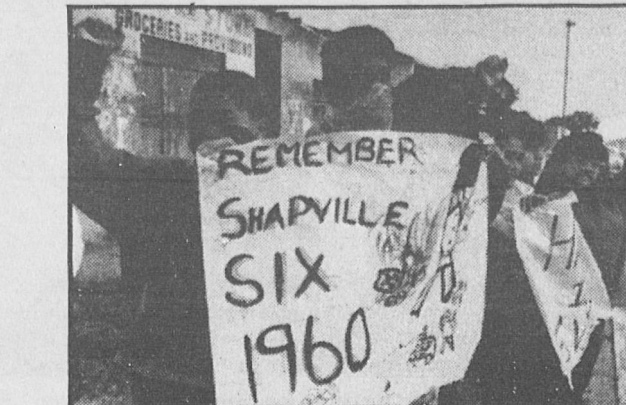
Työministeriö on teettänyt siirtolaisasiain neuvottelukunnan suosituksesta selvityksen NL:n suomalaisten määrästä, rakenteesta ja järjestötoiminnasta. Selvityksen on laatinut Suomi-Seuran toiminnanjohtaja Martti Häikiö ja valt. yo. Juhana Aunesluoma.

Rasismia vastaan

Elokuun toisena viikonloppuna järjestettiin Helsingissä kansainvälinen rasismia vastainen kolmipäiväinen tapahtuma. Perjantaina pidettiin eduskuntatalossa seminaari, jossa pohdittiin kansainvälisen yhteistoiminnan merkitystä rasismia vastaisessa työssä sekä vähemmistökuultuuriin asemaa Suomessa.

Lauantain ohjelmassa oli koko perheen tapahtuma Vanhalla ja Uudella ylioppilastalolla, missä kolmen keskustelutilaisuuden ohella oli tarjolla paljon kulttuuriohjelmaa sekä basaarikauppaa.

Sunnuntaina järjestettiin Kaivopuistossa teemakonsertti, jonka esiintyjät tulivat Suomen lisäksi Jamaikalta, Ghana-

Meitä on moneksi -festivaalissa pohdittiin mm. kansainvälisen yhteistyön roolia rasismia vastustuksessa.

nasta, Senegalista sekä useita latinalaisen Amerikan maista.

Meitä on moneksi -festiva-

lin järjesti laaja joukko suomalaisia kansalaisjärjestöjä Afrikkalaiskomiteasta Punaiseen Ristiin.

Mannerheim esillä Neuvostoliitossa

Neuvostoliitossa erittäin suosittu televisiokanava, Leningradin Viides pyörä, lähetti jokin aika sitten parituntisen ohjelman Suomesta, ja neuvostoliittolainen televisiokanava sai nyt mm. ensi kerran suhteellisen oikean käsityksen marsalkka Mannerheimista.

Tähän saakka monilla neuvostoliittolaisilla on Mannerheimin nimeen liittynyt etupäässä vain kielteisiä mielleyhtymiä.

Ohjelma näkyi kaikkialla maan luoteisosassa ja myös Moskovassa. Siinä esiteltiin Suomen poliittisen, taloudellisen, kulttuurin ja yhteiskuntaelämän eri puolia, ja huomio kiintyi eräisiin uusiin painotuksiin Neuvostoliiton ja Suomen välisten suhteiden historiassa.

Varsinaisena teemana ohjelmassa oli heinäkuussa Helsingissä ja Tallinnassa pidetty END-rauhanliikkeen kokous.

Ohjelmaan sisältyi selostus Helsingin Mannerheim-museosta, ja katselijalle annettiin selkoa keisarikunnan armeijan upseerin ja sittemmin kenraalin urasta.

Ohjelmassa valotettiin myös Mannerheimin osallistumista Venäjän-Japanin so-

taan sekä erityistehtävää, jonka hän sai vuosisadan alussa idässä ja jonka puitteissa hän tuli tehneeksi kosolti arvokasta tieteellistä työtä.

Tähän saakka Mannerheimin elämän tähän puoleen ovat voineet tutustua vain harvat neuvostoliittolaiset lukijat. Alma-Atassa ilmestyi kaksi vuotta sitten hyvin pieninä painoksena kirja, jossa oli käytetty Venäjän keisarikunnan yleisesikunnan aikoinaan salaiseksi julistamia ja siksi tutkijoiden ulottumattomissa olleita tietoja.

Leningradin television ohjelma kertoi myös ajasta, jolloin Mannerheim johti Suomen armeijaa kansalaissodassa punaisia vastaan.

Ohjelmassa annettiin myös historiantutkijoita kiinnostavaa uutta tietoa Pietarin ns. revolverivallankumouksen ta-

pahtumista.

Tuolloin tapahtui verinen yhteenotto juuri syntyneen Suomen kommunistisen puolueen eri siipiin kuuluneiden jäsenten kesken.

Leningrad ja Suomi

Samassa ohjelmassa Leningradin kaupungin neuvoston puheenjohtaja Anatoli Sobtschakin selvitteli Leningradin muuttamista vapaakauppa-alueeksi, mistä Venäjän neuvostotasavallan korkein neuvosto heinäkuun istunnossaan jo teki päätöksen.

Tämä tarjoaa suuria mahdollisuuksia yhteistyöhön Suomen kanssa eritoten kaupungin historiallisten rakennusten entistämiseksi.

Sobtschak kertoi myös suunnitelmista avata Kronstadtin laivastolinnoitus kansainväliselle matkailulle.

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$575 - LOS ANGELES \$725
TORONTO \$695

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Suomen uutisia

Suomi ei myöntänyt turvapaikkaa konekaappareille

Suomi on hylännyt kum-mankin Neuvostoliitosta Helsinkiin lentokoneen kaapanneen nuorukaisen turvapaikka-anomuksen.

Sisäministeri Jarmo Rantanen päätti äskettäin, että Mihail Varfolomejev ei myönnetä turvapaikkaa Suomesta. Ensimmäinen kaappari Oleg Kozlov luovutettiin Neuvostoliittoon 27. päivä heinäkuuta.

Varfolomejevia koskevassa päätöksessä todetaan, ettei Varfolomejev tuonut turvapaikkapyyntönsä perusteeksi esiin "sellaisia seikkoja, joiden perusteella häntä voitaisiin katsoa vainotun kotimaassaan poliittisen mielipi-

teen vuoksi."

Sisäasiainministeriö katsoo Varfolomejevin syyllistyneen ns. ei-poliittiseen törkeään rikokseen. Tällaisen rikoksen tekijään ei sovelleta Geneven pakolaissopimusta.

Kielteisestä turvapaikkapäätöksestä ei voi valittaa.

Varfolomejevin mahdollisesta palauttamisesta Neuvostoliittoon päättää oikeusministeri Tarja Halonen. Ennen hänen päätöstään korkein oikeus antaa asiasta lausunnon.

Kielteisen päätöksen tultua julkisuuteen Varfolomejevin vartiointia Helsingin lääninvankilassa tiukennettiin. Ruumiintarkastuksessa häneltä löydettiin partakoneen teriä

vaatteisiin kätkeytyä.

Varfolomejev on uhannut tehdä itsemurhan, mikäli hänet palautetaan Neuvostoliittoon.

Ruotsi palautti oman kaapparinsa

Ruotsin linja kaappareiden suhteen oli samankaltainen kuin Suomen. Ruotsi hylkäsi Tukholmaan koneen kaapanneen neuvostoliittolaisen miehen anomuksen turvapaikasta.

Varfolomejevin asianajajan Ulf Månssonin mukaan hänen päämiehensä tilanne on kuitenkin erilainen kuin Ruotsiin päätyneen kaappaajan.

Asepalveluksesta kieltäy-

tynty Varfolomejev oli kotimaassaan luokiteltu mielisairaaksi, mutta suomalaisessa tutkimuksessa hänet todettiin mieleltään täysin terveeksi.

"Voidaanko Varfolomejevin tapausta verrata Ruotsin konekaappariin, joka oli kaapannut koneen riidellyään isänsä kanssa moposta," Månsson kysyi.

Sisäministeri Rantanen ei kommentoinut turvapaikkapäätöksen yksityiskohtaisia perusteluja.

Rantanen sanoi noudattavansa kansainvälisesti hyväksyttyä yleistä periaatetta, jonka mukaan viranomaiset eivät anna turvapaikan hakijaa tai tämän taustaa koskevia tietoja julkisuuteen.

Asunnottomien määrä ennallaan

Asunnottomien määrä ei Suomessa ole juurikaan laskenut kuluneen vuoden aikana. Asuntohallituksen tuoreimman tilaston mukaan tänä vuonna asunnottomia on lähes 15,300, kun vuonna 1987 heitä oli 17,000.

Vain murto-osa asunnottomista jää vaille minkäänlaista suojaa. Tilapäissuojissa, yömajoissa ja ulkona majoilee noin 3,600 ihmistä. Saman verran asuu laitoksissa asunnon puutteen vuoksi.

Useimmat asunnottomat ovat keski-ikää lähestyviä, pienituloisia perheettömiä miehiä. Asunnottomien nuorten ja naisten osuus kuitenkin kasvaa jatkuvasti.

Sosiaalishallitus tavoittelee asunnottomuuden poistamista vuoden 1991 loppuun mennessä. Tavoite on vielä kaukana. "Rahaa on yllin kyllin, mutta onko tahtoa käyttää sitä syrjäytyneiden auttamiseen," kysyy sosiaalishallituksen pääjohtaja Vappu Taipale.

Kansantuotteen kasvu hidastui

Suomen kokonaistuotannon kasvuvauhti hidastui tämän vuoden alussa lähes puoleen viime vuoden vastaavasta ajasta. Bruttokansantuote eli BKT kasvoi tammi-maaliskuussa 2,5 prosenttia. Vuosi sitten kasvuvauhti oli 4,5 prosenttia.

Tuotannon kasvu oli nopeinta maataloudessa ja talonrakentamisessa. Metsätalouden, vähittäiskaupan ja eräiden teollisuudenalojen tuotanto väheni.

Yksityinen kulutus kasvoi edellisvuodesta 0,7 prosenttia. Hitaaseen kasvuun vaikutti ennen kaikkea kevään pankkilakko ja uusien autojen oston selvä väheneminen. Matkustamiseen sen sijaan käytettiin entistä enemmän rahaa.

Amerikkalaisen jalkapallon EM-kisat Suomeen 1991

Suomi saa järjestettäväkseen vuoden 1991 amerikkalaisen jalkapallon EM-kilpailut. Asiasta päätti lajin Euroopan liiton yleiskokous Riminissä. EM-turnaus järjestetään ensi vuonna viidennen kerran.

Mestaruus ratkottiin Suomessa myös kolme vuotta sitten. Omissa kisoissaan Suomi sijoittui pronssille.

Turnaukseen osallistuu neljä maata. Suomi on ainoa maa, joka on kaikissa kisoissa yltänyt mitaleille. Suomalaiset ovat saaneet yhden mestaruuden, kaksi hopeaa ja yhden pronssin.

Turvapaikan hakijoiden määrä kasvanut yllättäen

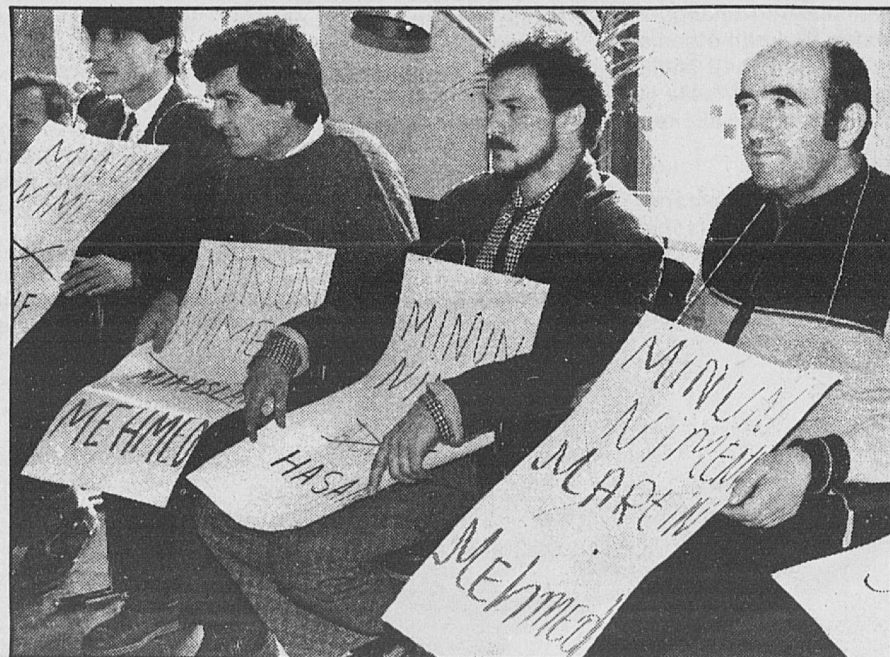
Suomeen tulevien turvapaikan hakijoiden määrä on kasvanut voimakkaasti. Tilanne on tullut viranomaisille yllätyksenä. Tulkkaus, majoitus ja poliisin niukka työtekijämäärä ovat pahimpia pullonkauloja vastaanotolle.

Suomeen on tullut tänä vuonna jo noin 750 turvapaikan hakijaa. Edellisenä vuonna hakijoita oli vastaavana aikana 174.

Nopea kasvu on yllättänyt Suomen viranomaiset. Turvapaikan hakijoiden vastaanottokeskuksia on perustettu eri puolille maata lähes kuukausittain. Jos nykyinen vauhti kiihtyy, keskuksia pitäisi avata entistä tiheämmin.

Majoituksessa on jouduttu turvautumaan myös tilapäisratkaisuihin, motelleihin, matkustajakoteihin ja muihin satunnaisiin tiloihin.

"Mitä enemmän turvapaikan hakijoita tulee, sitä enemmän niitä tulee," sanoo Leena-Kaisa Mikkola, Suomen Punaisen Ristin pakolaisasioista

Turvapaikan hakijoille pyritään vastaanottokeskuksissa järjestämään vapaa-ajan toimintaa. Suomen kieltä opetetaan muutama tunti viikossa.

vastaava juristi. "Suomi on nyt löydetty. Kehitys on samanlainen kuin Norjassa hieman aikaisemmin."

Sekava tilanne on ruuhkautanut turvapaikkahakemusten käsittelyn. Käsittelyajat

uhkaavat venyä yhtä pitkiksi kuin Ruotsissa, vaikka siellä hakemuksia kertyy vuosittain huomattavasti enemmän, noin 30,000.

Hakemusten hidas käsittely aiheuttaa runsaasti ongelmia

hakijoille, sillä he joutuvat elämään epävarmuudessa useita kuukausia.

Vastaanottokeskuksissa on hakijoiden henkisen tasapainon vahvistamiseksi yritetty järjestää vapaa-ajan ohjausta. Koska hakijoilla ei ole työluppa, he eivät saa tehdä lainkaan työtä, josta saisi korvausta.

Turvapaikan hakijan hakemuksen hyväksyminen merkitsee, että valtio tunnustaa hänet pakolaiseksi ja antaa hänelle pakolaiselle kuuluvat oikeudet.

Ilman turvapaikkaa jääneitä ei heitäkään aina palauteta lähtömaahan, jossa heidän turvallisuutensa saattaa olla vaarassa. Tällöin heille myönnetään oleskelulupa.

Poliisilla ei ole riittävästi työntekijöitä ulkomaalaisasiain käsittelyyn. Erityisesti poliisin työtä vaikeuttaa puute harvinaisten kielten tulkeista. Pulaa on tällä hetkellä ainakin somalin, romanian ja bulgarian kielten tulkeista.

Englanti yhä kielisuosikki

Englanti on edelleen kielten lukijoiden ylivoimaisesti suosituin valinta Suomen yliopistoissa. Kiinnostus perinteisiin eurooppalaisiin kieliin, saksaan ja ranskaan ei ole vielä lisääntynyt merkittävästi huolimatta kaupan ja teollisuuden vaatimuksista lisätä harvinaisten kielten opetusta.

"Muutokset kielivalinnoissa eivät ole yhtäkkisiä, koska yliopistotasoiselle kielten opiskelulle täytyy hankkia ensin pohjaa lukiossa. Niin kauan kuin valikoima lukioissa säilyy perinteisenä, ei yliopistoissa-kaan voi odottaa tapahtuvan merkittäviä muutoksia," arvelee opintosihteeri Risto Mii-

lumiäki Turun yliopistosta.

Harvinaisten kielten opettajia tarvittaisiin kuitenkin jo nyt enemmän lukioihin, kun oppilaat ryhtyvät entistä enemmän valitsemaan vieraaksi kieleksi esimerkiksi ranskaa. Tämä tuo paineita kouluttaa yliopistoissa lisää harvinaisten kielten opettajia.

Yliopistojen hakijamäärät ovat kaikkiaan hieman pienentyneet. Hakijoiden vähenemistä voidaan jyväsytellä länsien opintosihteeri Hilka Hakamäen mukaan selittää ainakin sillä, että ylioppilaksi kirjoittaneiden ikäluokka pieneni tänä vuonna ensimmäisen kerran merkittävästi.

Monelle nuorelle ylioppilaspohjainen ammatillinen koulutus alkaa lisäksi olla korkeakoulua mieltäisempi vaihtoehto, sillä opiskeluaika jää paljon lyhyemmäksi ja aloituspaikkoja on enemmän tarjolla.

Yllättävä suuntaus kielten hakijatilastoissa on latinan suosion lisääntyminen. Kiinnostus latinan opiskeluun on kasvanut vähitellen kaikissa yliopistoissa. Tampereen yliopistossa voi toistaiseksi lukea latinasta vain perustiedot, mutta kielen opetusta aiotaan myös siellä lisätä ja katsoa, miten opiskelijat innostuvat jatko-opinnoista.

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI PUOLILTA

Kiina aloittaa ydinsulku-neuvottelut

Kiina osallistuu ensi kuussa ensimmäistä kertaa neuvotteluihin ydinsulkusopimuksesta, jolla tähdätään ydinaseiden leviämisen estämiseen, sanoi Kiinassa äskettäin vierailut Englannin apulaisulkoministeri Francis Maude. Diplomaattien mukaan Kiinan päätös viittaa siihen, että se saattaisi olla ensi kertaa halukas keskustelemaan ydinaseriisunnasta.

Mauden mukaan Kiinan apulaisulkoministeri Tian Zengpei oli kertonut Kiinan osallistuvan tarkkailijana Genevesä ensi kuussa käytäviin ydinsulkusopimusta koskeviin neuvotteluihin. Sopimuksensa käydään neuvotteluja joka viides vuosi.

Kiina on ainoa viidestä ydinasevallasta, joka ei ole allekirjoittanut ydinsulkusopimusta. Yhdysvallat, Neuvostoliitto, Ranska ja Englanti ovat sopimuksen jäseniä.

Itämeren kohtaloa pohditaan Ruotsissa

Ruotsin pääministeri Ingvar Carlsson ja Puolan pääministeri Tadeusz Mazowiecki ovat kutsuneet Itämeren rantavaltiot meren ympäristöongelmia käsittelevään kokoukseen.

Kokous pidetään 2.-3. syyskuuta Ruotsissa Ronneby Brunnissa. Ruotsin ulkoministeriön mukaan kokoukseen osallistuu kymmenkunta maata, joista useat maat ovat mukana pääministeritasolla.

Suomesta kokoukseen osallistuu ympäristöministeri Kaj Bärnlund (sd).

Neuvostoliitto sulki viinahanan Suomeen

Neuvostoliittolaisten alkoholijuomien tuonti Suomeen on tyrehtynyt lisenssivaikeuksien vuoksi. Alko on pystynyt toimittamaan myymälöille ja ravintoloille satunnaisesti vain joitakin laatuja.

Lisensseistä piittaamaton viinakauppa sen sijaan on kasvanut. "Siltä osin homma on kunnossa," poliisista todetaan. Poliisi on viime aikoina saanut haaviinsa "huomatavia määriä" laittomasti maahan tuotua venäläistä votkaa ja kuohuviiniä.

Otsonikuormitus vaarana Alpeilla

Kuumalla kesäsäällä on yhteyttä ilmansaastumiseen Itävallassa, Sveitsissä ja Pohjois-Italiassa. Osittain sen vuoksi alueelle on ohjautunut terveysvaaroja aiheuttava otsonikeskittymä. Muutamilla alueilla viranomaiset ovat varoitaneet ihmisiä, sillä otsoni vaikuttaa hengityselimiin ja limakalvoihin.

Pohjoisitalialaisessa Varesen maakunnassa annettiin otsonihälytys, sillä ilmassa mitattiin jopa 0,55 milligrammaa otsonia kuutiometrillä. Ihmisiä kehoitettiin pitämään talojensa ikkunat kiinni ja menemään kadulle vain pakotavasta syystä. Etenkin vanhusten, sairaiden ja lasten tulisi pysyä sisällä.

Sveitsin puolella mitattiin myös ilmassa korkeita otsonipitoisuuksia, mm. Chiassossa 0,36 milligrammaa kuutiometrissä. Sveitsiläisten ilmanpuhtausnormien mukaan otsonia saa olla ilmassa 0,12 milligrammaa kuutiometrissä, ja tämä raja saa ylittyä vain kerran vuodessa.

Sveitsiläisen terveysviranomaisen mukaan on otsonin terveysvaaroja aiheuttava ra-

ja jo saavutettu esimerkiksi Itävallassa on mitattu hieman alhaisempia arvoja kuin Italiassa ja Sveitsissä.

USA, Japani ja NL yhteistoimintaan tutkimuksissa

WASHINGTON - Yhdysvallat aikoo lähettää omaa tutkimuslentoaan neuvostoliittolaisella ja japanilaisella avaruusaluksella tutkimaan maata suojaavaa otsonikerrosta.

Yhdysvaltalainen mittauslaitteisto Toms (total ozone mapping spectrometer) lähtee mukaan miehittämättömälle neuvostoliittolaiselle lennolle 1991 ja miehittämättömälle japanilaiselle lennolle 1995.

"Toms-laitteiston lento antaa meille keskeistä tietoa otsonikerroksen vuotuisista muutoksista Etelämantereen päällä", Nasan edustaja sanoi ilmoittaessaan lennoista.

Tiedemiesten mukaan ihmisten aiheuttama ilmakehän saastuminen "syövyttää" yhä suurenevaa aukkoa otsoni-

kerrokseen, joka suojelee maapalloa ultraviolettisäteiltä. Ultraviolettisäteet lisäävät syöpäriskiä. Otsonikerrosta heikentävät erityisesti freonikaasut, joita käytetään mm. kylmäkalustoissa, ilmastoinnissa ja eristysvaahdoissa.

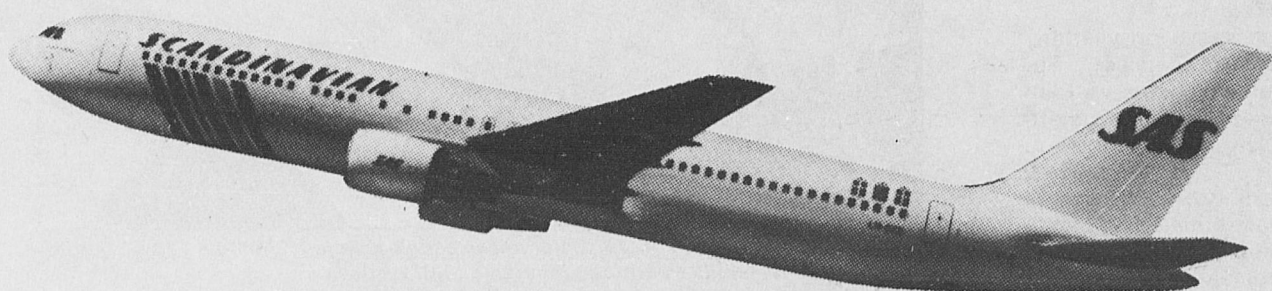
Yhdysvaltain presidentti George Bush ilmoitti aiemmin

heinäkuussa haluavansa kansainvälistä yhteistyötä ja avaruusprojekteja otsonikerroksen pelastamiseksi.

Nasa on tarkkaillut eteläisen pallonpuoliskon otsonikerrosta ja Etelämantereen yllä olevaa aukkoa Nimbus-7-satelliitissa olevalla laitteistolla jo vuodesta 1978 saakka.

RÄTTISITIKKA TIENSÄ PÄÄSSÄ - Viimeiset Citroën 2 CV-autot eli tutummin rättisitikat lastattiin äskettäin junaan Portugalissa. Tätä maanteiden legendaa ehdittiin tuottaa 42 vuotta. Portugalliin valmistus siirrettiin emämaasta Ranskasta vuonna 1988. Sitikan poismeno jäivät suremaan ainakin hippisukupolvi sekä hitaasti kiiruhtamisen ja taloudellisuuden kannattajat.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350. Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES